

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AND TEACHERS' EDUCATIONAL PRACTICES UNDER PHAYAO PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

SUPHAPHORN WIANGKHAM

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ของ สุภาพร เวียงคำ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงพร อุ่นจิตต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. โสภภ อำนวยรัตน์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. นริศรา เสือคล้าย)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชชิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** สุภาพร เวียงคำ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2566
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร. โสภา อำนวยรัตน์
- คำสำคัญ:** ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, นวัตกรรมทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 2) ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1 จำนวน 242 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น และทำการสุ่มแบบเจาะจงตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Title: THE RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS' EDUCATIONAL PRACTICES UNDER PHAYAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Suphaphorn Wiangkham, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Associate Professor Dr. Sopa Umnuayrat

Keywords: Relationship, Innovative Leadership, School Administrators, Educational Practices

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the innovative leadership of school administrators under the Phayao Primary Educational Service Area Office 1; 2) to study the teachers' educational practices under Phayao Primary Educational Service Area Office 1 and 3) to study the relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' educational practices under Phayao Primary Educational Service Area 1. The 242 samples were selected by using a completed table (programmed table) of Krejcie and Morgan, to find the Stratified Random Sampling and the proportion of the samples. The tools used in this research were 5 levels of questionnaires. The statistics of data analysis consists of percentage, average (mean), standard deviation and Pearson's "Coefficient Analysis".

The results of the research find that 1) the level of innovative leadership of school administrators under the Phayao Primary Educational Service Area Office 1, is at a good level, 2) Overall, the levels of teachers' educational practices under Phayao Primary Educational Service Area Office 1, are satisfactory, and 3) The positive relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' educational practices under Phayao Primary Educational Service Area 1, is at .01

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษารองศาสตราจารย์ ดร.โสภภา อำนวยรัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา นายรังสรรค์ ปินใจ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสันตันม่วง และนางสาวอัญชลี โทกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทุกสถานศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ทำนุนี้ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษา ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุภาพร เวียงคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำซึ่งนวัตกรรมการจัดการศึกษา	18
แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	68
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	70
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	78
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	84
บทที่ 5 บทสรุป.....	86
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	107
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC).....	108
ภาคผนวก ค รายงานหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ง รายงานหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	118

ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย119

ภาคผนวก ฉ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 130

ประวัติผู้วิจัย..... 132

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา.....	33
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	49
ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	62
ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1.....	70
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์การ เปลี่ยนแปลง.....	71
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็น ทีม.....	72
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	74
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	75
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้าง บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	77
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1.....	78

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์79

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม...80

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต 81

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง.....82

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย
.....83

ตาราง 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 184

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย มีความใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ อีกทั้งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561–2580 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ เพื่อพัฒนาคนทุกคนในทุกช่วงวัย และในทุกมิติให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยทุกคนมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ทุกช่วงวัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย มีจิตอาสา ปรารถนาดีต่อคน ยึดมั่นในคุณงามความดี มีศีลธรรม มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะด้านการสื่อสาร มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นักคิด และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, หน้า 8, สื่อบนออนไลน์)

การพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็ง เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม สร้างคนให้มีทักษะความเป็นนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อความอยู่รอด การเจริญเติบโตและการสร้างสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไร้พรมแดน และส่งผลกระทบต่อทุกกิจการไม่ว่าขนาดแต่ด้านการจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2553, หน้า 228) การพัฒนานวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนอย่างจริงจังจึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทในการสนับสนุนและเสริมสร้างให้บุคลากรในองค์กรมีความคิด แนวทาง วิธีการใหม่ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการเป็นประโยชน์ต่อองค์กร รวมไปถึงมีความสามารถ

ในการสร้างให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้บนนวัตกรรม โดยสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการทำงาน โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทั้งองค์กร กระตุ้นจินตนาการของบุคลากรในองค์กรให้เป็นผู้นำทางความคิด และสร้างปัจจัยการผลิตใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพเหนือกว่าคู่แข่ง (Vlok, 2012, p. 121, Online) ผู้บริหารจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร ความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การสร้างนวัตกรรม เป็นความสามารถในการรับและการจัดการศักยภาพเชิงนวัตกรรมที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคลากร ซึ่งมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานที่องค์กรต้องการต่อการสร้างนวัตกรรม (Williamson, 2011, p. 3) การพัฒนาศักยภาพเชิงนวัตกรรมของบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญสู่การสร้างคนนวัตกรรม หรือเรียกว่า นวัตกรรม (Venturesome) ที่จะต้องเป็นคนแรกในการกระทำสิ่งต่าง ๆ มีความรู้เป็นนักประดิษฐ์ หรือมีความรอบรู้เทคโนโลยี มีความสามารถในการเข้าใจและประยุกต์มีความรู้เชิงเทคนิคที่ซับซ้อนสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างการพัฒนาวัตกรรมได้เป็นอย่างดี (Rogers, 1983, p. 46)

จากความสำคัญของการพัฒนาองค์กรแห่งนวัตกรรมและการพัฒนาคนสู่ความเป็นนวัตกรรมดังกล่าวข้างต้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม เพราะสามารถจัดการนวัตกรรมส่งเสริมการดำเนินงานใหม่ ๆ ให้แตกต่างและสร้างสรรค์ไม่เหมือนใคร (พยัต วุฒิมรงค์, 2555, หน้า 38-39) ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผน อำนวยการและมอบหมายงานในกำกับให้เป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และในยุคสมัยที่กระแสการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสร้างภาวะผู้นำที่เข้มแข็งในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ชนะชัย เซาว์พลกรัง และกาญจนา ภัทราวิวัฒน์, 2554, หน้า 63) การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ มีความกล้าหาญทางจริยธรรมและมีทักษะในการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกระดับเป็นสำคัญ การบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพของผู้เรียนอย่างยั่งยืนจึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดก็คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

นอกจากนั้น ผู้นำที่มีนวัตกรรมหรือเรียกได้อีกอย่างว่า “นักนวัตกรรม” ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะในการช่างสังเกต เป็นบุคคลที่อยากรู้อยากเห็นสิ่งที่แปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน เป็นคนที่มีภาวะผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าที่จะเสี่ยง และทดลองสิ่งที่แปลกใหม่อยู่เสมอ มีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ๆ (Dyer and Gregersen, 2011 อ้างอิงใน นวพร ชลารักษ์, 2564, หน้า 97) และที่สำคัญสามารถกระตุ้นให้ผู้คนรอบตัวเปลี่ยนความคิดเหล่านั้นให้เป็นจริงได้ ดังนั้น “ครู” เป็นบุคคลสำคัญในการเป็นผู้นำในชั้นเรียน ซึ่งชั้นเรียนถือว่าเป็นสังคมเล็ก ๆ ที่มีความสำคัญมากและหากพิจารณาในมิติด้านการศึกษา พบว่า นวัตกรรมคือผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถประดิษฐ์คิดค้นและสนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธีการ กระบวนการ เครื่องมือ แนวทาง หรือผลงานที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง องค์การและส่งมอบไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ มีคุณค่า และเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษา (วสันต์ สุทธาวาศ, 2559, หน้า 289) ดังนั้นบทบาทของครูจึงต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงไปข้างหน้า และมีคุณลักษณะความเป็นครูที่ตอบสนองวิธีการเรียนรู้ในปัจจุบันครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน เปลี่ยนเป็นครูนักออกแบบ เป็นครูนักบูรณาการ เป็นครูนักคิด และเป็นครูนักนวัตกรรม นวัตกรรมจึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถสร้างผลผลิตใหม่หรือประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในระดับองค์การและในระดับประเทศ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ผลักดันประเทศไทย 4.0 ฉะนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้คิดเชิงนวัตกรรมและต่อยอดสู่การเป็นนวัตกรรม การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมได้นั้น บุคคลที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ก็คือ “ครู” ดังนั้น ความเป็นนวัตกรรมของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดูแลด้านการจัดการศึกษาใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอแม่ใจ อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูกามยาว ของจังหวัดพะเยา ซึ่งวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรชั้นนำต้นแบบ มีความพร้อมให้บริการผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานความเป็นไทย กลยุทธ์การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในกลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสู่การมืออาชีพ มีเป้าประสงค์คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีพันธกิจในการส่งเสริม

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ในทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในการพัฒนาส่งเสริมผู้บริหารสู่การเป็นมืออาชีพ มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีความเป็นนวัตกรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 บุคคลที่มีส่วนในการนำนโยบายต่าง ๆ สู่การปฏิบัติ ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองเพื่อนำพาองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จและเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม แต่ในปัจจุบันยังพบว่า การขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ยังไม่เกิดการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา จนถึงการพัฒนาความเป็นนวัตกรของครูยังไม่เห็นการดำเนินงานที่ชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2565, สืบออนไลน์)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงของสังคม คุณภาพของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้บริหารโดยตรง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมย่อมมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำพาองค์กรไปสู่องค์กรนวัตกรรม ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวย่อมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครู ที่จะเป็นครูผู้สร้างนักเรียนที่มีคุณภาพต่อไป จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครูในสถานศึกษาโดยรวมของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อยู่ในระดับใด

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

2. เพื่อศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ใน 4 อำเภอ จำนวน 83 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 647 คน (รายงานสรุปจำนวนบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2565, สื่อดอนไลน์)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
- 1.2 ด้านการทำงานเป็นทีม
- 1.3 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
- 1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.2 ด้านทักษะการตั้งคำถาม
- 2.3 ด้านทักษะการสังเกต
- 2.4 ด้านทักษะการทดลอง
- 2.5 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
- 1.2 ด้านการทำงานเป็นทีม
- 1.3 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
- 1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.2 ด้านทักษะการตั้งคำถาม

2.3 ด้านทักษะการสังเกต

2.4 ด้านทักษะการทดลอง

2.5 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย

ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 4 อำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 83 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินการใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย ที่ชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ สอดคล้องกับสภาพองค์กร โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความตื่นตัว สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ยอมรับและเตรียมการรับมือการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ

1.2 **ด้านการทำงานเป็นทีม** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่าย เปิดโอกาสและโน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน การสร้างทีมงานแนวใหม่และการเป็นผู้นำทีมที่มีคุณภาพ รวมทั้งนำพาทีมงานในองค์กรเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมงานกับชุมชนอย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถ

1.3 **ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ คิดนอกกรอบ คิดแปลกใหม่ สร้างทางเลือกใหม่

เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมที่มีความแตกต่าง มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา และสามารถรวบรวมข้อคิดเห็น มุมมองต่าง ๆ นำมาเป็นประโยชน์เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษา พัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนรู้อันอยู่ในสถานศึกษา ถ่ายทอด เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และหน่วยงานอื่น มีจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา

1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและโครงสร้างของสถานศึกษาที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้บุคลากรได้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพ ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู หมายถึง ผู้ที่ริเริ่มประดิษฐ์คิดค้นสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ และนำสิ่งเหล่านั้นมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์กระบวนการในการแก้ปัญหาหรือการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีขึ้น และนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลผลิตที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา ซึ่งต้องมี 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ให้แตกต่างจากความคิดเดิม คิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และสร้างทางเลือกใหม่ แนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ

2.2 ด้านทักษะการตั้งคำถาม หมายถึง ความสามารถในการตั้งคำถาม มีความอยากรู้ อยากรู เห็น ช่างสงสัยและตั้งคำถามในสิ่งที่ค้นพบได้อย่างตรงประเด็นอยู่เสมอ สามารถสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง ตั้งคำถามที่มีความท้าทายกับความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และสภาพปัจจุบัน

2.3 ด้านทักษะการสังเกต หมายถึง ความสามารถในการสังเกต มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี มีการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ กำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน สังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ และมองหารายละเอียด พฤติกรรมอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางใหม่ ๆ และมีการจดบันทึกผลการสังเกตเพื่อนำมาสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน

2.4 ด้านทักษะการทดลอง หมายถึง ความสามารถในการออกแบบค้นคว้า เพื่อหาคำตอบ หรือทดสอบแนวคิดใหม่ ๆ อย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบอยู่ตลอดเวลา โดยมีการบันทึกและสรุปผลการทดลองทุกครั้ง ความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยงและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

2.5 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน เป็นผู้สนทนา และผู้ฟังที่ดี แสดงแนวคิดผ่านเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเอง และทำให้มีมุมมอง ๆ ที่แตกต่างและโอกาสใหม่ ๆ ที่หลากหลายร่วมกัน มีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1

4. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 83 แห่ง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ในด้านวิชาการ

1.1 ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

1.2 ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

1.3 ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

2. ประโยชน์ในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิจัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดเป็นเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
 - 3.1 ความหมายของนวัตกรรม
 - 3.2 คุณลักษณะของความเป็นนวัตกรรม
 - 3.3 องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของครู
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดพะเยา อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 18 องศา 44 ลิปดาเหนือถึง 19 องศา 44 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศา 40 ลิปดาตะวันออก มีที่ตั้งและอาณาเขตอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่สูงและภูเขา มีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ 300-1,500 เมตร จากระดับน้ำทะเลมีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 2,002,110.91 ไร่ หรือ ร้อยละ 51.77 ของพื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบและป่าเบญจพรรณ มีเทือกเขาล้อมรอบ ทั้งทางด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออก ทิศใต้และทางตอนกลางของจังหวัดระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ประมาณ 735 กิโลเมตรมีพื้นที่ปกครอง ประมาณ 6,335 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,959,412 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดเขตอำเภอถาวร จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่

ทิศตะวันออก ติดแขวงไชยบุรี ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน

ทิศตะวันตก ติดเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

จังหวัดพะเยา แบ่งเขตการปกครอง ประกอบด้วย 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอแม่ใจอำเภอดอกคำใต้ อำเภอปง อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน อำเภอภูซาง และอำเภอภูกามยาว แบ่งเป็น 68 ตำบล 779 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 72 แห่ง

การจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นหน่วยงานการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ ควบคุม กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่

อำเภอเมืองพะเยา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นที่ตั้ง ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อำเภอแม่ใจ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้งของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประมาณ 24 กิโลเมตร

อำเภอดอกคำใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้ง ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประมาณ 15 กิโลเมตร

อำเภอภูกามยาว ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเขตพื้นที่การศึกษาห่างจาก ที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประมาณ 18 กิโลเมตร

ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 83 โรงเรียน

การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

1. กลุ่มอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1.1 ปฏิบัติงานสารบรรณ
- 1.2 ดำเนินการงานช่วยอำนวยความสะดวก
- 1.3 ดำเนินการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
- 1.4 จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร

- 1.5 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และบริการข้อมูลข่าวสาร
- 1.6 ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
- 1.7 ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
- 1.8 ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ และสวัสดิภาพ
- 1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา
- 2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน
- 2.4 ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 3.1 วางแผนอัตรากำลัง
- 3.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้ขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- 3.3 วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำข้อมูลในการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.4 ดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.5 จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
- 3.6 จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- 3.7 ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัวและการขออนุญาตต่าง ๆ
- 3.8 ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ
- 3.9 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 4.1 ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา
- 4.2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- 4.3 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.4 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
- 4.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
- 4.6 ส่งเสริมการการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น
- 4.7 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ
- 4.8 ประสานการคุ้มครองพฤติกรรมของนักเรียน ส่งเสริมและป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาและงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4.9 ดำเนินการนิเทศสัมพันธ์

5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 5.1 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษให้เหมาะกับบริบทเชิงพื้นที่
- 5.2 ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ในการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย
- 5.3 ติดตาม นิเทศ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการศึกษา
- 5.4 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
- 5.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อนวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา
- 5.6 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษา
- 5.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 6.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน

6.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการบัญชี

6.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ

6.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

6.5 ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี
งานพัสดุ

6.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับงานบริหารสินทรัพย์มอบหมาย

7. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

7.1 ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

7.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร
และการจัดการศึกษา

7.3 ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

7.4 ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร

7.5 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

7.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

8.1 ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง

8.2 ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน

8.3 ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตาม
มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

8.4 ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

8.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศ

8.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครู
และบุคลากรทางการศึกษา

8.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. กลุ่มกฎหมายและคดี (ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าหน่วยราชการ)
มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 9.1 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย
- 9.2 ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
- 9.3 ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
- 9.4 ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
- 9.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
- 9.6 ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
- 9.7 ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญาและคดีอื่น ๆ ของรัฐ
- 9.8 ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 9.9 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางาน

กฎหมายและงานคดี

9.10 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

10. หน่วยตรวจสอบภายใน (ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าหน่วยราชการ)
มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 10.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน
- 10.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด
- 10.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง
- 10.4 ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด
- 10.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

สพป.พะเยา เขต 1: เป็นองค์กรชั้นนำต้นแบบ มีความพร้อมให้บริการผู้เรียน มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐาน สพท.ที่เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

2. พัฒนาระบบเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและบริการ
3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
4. พัฒนาหลักสูตรและระบบประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
5. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต

คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

6. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และ
น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติของผู้เรียน
7. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและระบบบริหารจัดการ
8. พัฒนาระบบบริหารจัดการและบริการให้เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ
9. ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goals)

เป้าประสงค์ของการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 1 ประกอบด้วย

1. สพป.พะเยา เขต 1 มีคุณภาพการบริหารจัดการให้ตามมาตรฐาน สพท. พ.ศ. 2560
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
3. สพป.พะเยา เขต 1 มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและบริการที่มีคุณภาพ ทันสมัย
รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับการใช้งาน
4. สถานศึกษามีหลักสูตรและระบบประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
5. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
6. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และ
น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติของผู้เรียน
7. สพป.พะเยา เขต 1 และสถานศึกษามีงานวิจัยที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและระบบ
บริหารจัดการ
8. สพป.พะเยา เขต 1 และสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการและบริการเป็นที่ยอมรับ
ของผู้รับบริการ
9. สพป.พะเยา เขต 1 และสถานศึกษามีภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ
ต่อการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ (Strategic Issues)

กลยุทธ์การบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามแผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562–2565 (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสู่การมืออาชีพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมายรวมของการพัฒนา “เด็กพะเยา 1 เป็นเพชรน้ำหนึ่ง”

1. พัฒนาองค์กรให้พร้อมบริการ
2. พัฒนาริชาการเพื่อการเรียนรู้
3. พัฒนาครูและบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ
4. พัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2565, สื่อออนไลน์)

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

บริพัทธ์ สารผล (2565, หน้า 10) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินการใหม่มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษา นำไปสู่การสร้างสรรค่นวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564, หน้า 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อครู มีการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนด้วยแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ดีเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

นราธิป โชคชยสุนทร (2563, หน้า 19) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นความสำเร็จของสถานศึกษา งานจะดำเนินไปได้ด้วยดี ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อนให้สถานศึกษามีคุณภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ธีระนันต์ โมธรรม (2564, หน้า 32) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและนำความสำเร็จ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาวะการเป็นผู้นำเข้ามาเกี่ยวข้องเพราะจะสามารถได้ใช้หรือพยายามชี้ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา

Sena and Erena (2012, unpagged, Online) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้นำที่สามารถแนะนำสิ่งใหม่ ๆ เช่น ความคิด วิธีการ เทคนิค กระบวนการ ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือการค้นพบวิธีการในการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในสังคมปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ผู้นำนวัตกรรมต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ มีทักษะ ค่านิยม มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความมุ่งมั่นที่จะให้ประชาชนมีเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและโลกเพื่อการสร้างสังคมให้เกิดความสมดุล

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินการใหม่มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

Adair (1996 อ้างอิงใน จีราภา ประพันธ์พัฒน์, 2560, หน้า 37) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมในองค์การไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค นวัตกรรมในองค์การ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงจะต้องเป็นผู้ที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์การและมีบทบาทเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์อย่างสร้างสรรค์ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีภาวะผู้นำในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่บุคลากรในองค์การ

Tidd, et al. (2001 อ้างอิงใน จีราภา ประพันธ์พัฒนา, 2560, หน้า 37) ได้เสนอคุณลักษณะของผู้นำที่จะสามารถสร้างนวัตกรรมในองค์กรว่าประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ภาวะผู้นำ และความตั้งใจที่จะมุ่งไปสู่นวัตกรรม (Shred Vision, Leadership and the Will to Innovate) ผู้นำจะต้องสื่อสารและสร้างความชัดเจนในการรับรู้วิสัยทัศน์ จุดประสงค์และกลยุทธ์ใหม่แก่พนักงานในองค์กร รวมทั้งต้องกระจายและสนับสนุนให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ด้านนวัตกรรมขององค์กร

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555, หน้า 127) กล่าวว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านบทบาทหน้าที่ 4) ด้านลักษณะทางสังคม โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิผลทั้งด้านเทคโนโลยีโครงสร้าง และวัฒนธรรม เมื่อปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ท้ายที่สุดก็จะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

ภริญา สายศิริสุข (2561, หน้า 31) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งเสริมนวัตกรรมสำคัญดังนี้ ต้องมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ด้านนวัตกรรม และพันธกิจเกี่ยวกับนวัตกรรมอย่างชัดเจน นำไปใช้สร้างให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องสนับสนุนและส่งเสริมนวัตกรรม มีความทุ่มเทมุ่งมั่นด้วยใจจริงในการพัฒนา โดยถ่ายทอดเรื่องราวในการสร้างแรงบันดาลใจและการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการมีความผูกพันและสนับสนุนนวัตกรรม ซึ่งควรที่จะมีโครงสร้างและกระบวนการทำงานที่สนับสนุนการถ่ายโอนความรู้ใหม่ ๆ และติดตามกระบวนการทำงานของพนักงานเพื่อให้แน่ใจว่างานนั้นจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมีกลยุทธ์ในการสร้างหรือการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกและการสร้างแรงจูงใจให้ครู และบุคลากรของสถานศึกษาได้มีการพัฒนาตนเอง เพื่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

Carmeli, et al. (2010 อ้างอิงใน กุลชลี จงเจริญ, 2561, หน้า 6) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีต่อองค์กร ดังนี้

1. สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน

2. สามารถสะท้อนการประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ตามได้อย่างครบถ้วน และชัดเจน

3. ทำให้บุคลากรในองค์การมีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน

4. ทำให้บุคลากรในองค์การเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม

5. ทำให้บุคลากรในองค์การเกิดความไว้วางใจหรือเชื่อใจระหว่างกันในการทำงาน

Loader (2016 อ้างอิงใน บริพัทธ์ สาระผล, 2565, หน้า 26) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญมาก ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถกำหนดทิศทางขององค์การอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

2. บุคลากรในองค์การจะได้รับการส่งเสริมให้ร่วมมือ ร่วมใจกัน ทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

3. บุคลากรในองค์การจะได้รับการสื่อสารที่ชัดเจนในกระบวนการและขั้นตอน และสามารถมองเห็นเป้าหมายในเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นจริงที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์การได้

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เน้นการสร้างนวัตกรรมได้

กฤษสิ จงเจริญ (2561, หน้า 7) กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดที่สร้างสรรค์ในการออกแบบผลงาน

2. มีวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน

3. บุคลากรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

4. สามารถสร้างแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจที่ดีต่อบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่

ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ

5. ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมาย และทิศทางขององค์การให้เป็นเป็นไปในทางที่ดี ประสบผลสำเร็จ

6. ช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการในเชิงนวัตกรรมอย่างมีกลยุทธ์

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจะช่วยสนับสนุน และผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมมาใช้สนับสนุนแนวคิดใหม่ ๆ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ บุคลากรมีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน

เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และการเกิดนวัตกรรมต่าง ๆ ในเวลาเดียวกันก็สามารถนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหา ที่จะนำไปสู่การสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมได้

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการ เพื่อทำการสังเคราะห์และกำหนดเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีดังต่อไปนี้

จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 17-19) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ สอดคล้องกับสภาพองค์กร โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นและถ่ายทอดสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงาน โดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เปิดโอกาสและโน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน กำหนดบทบาท วางแผน มอบหมายงาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างและเกิดความรู้สึภาคภูมิใจที่ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งนำพาทีมงานในองค์กรเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมงานกับชุมชนอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ

3. ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ หลายนงมุม คิดนอกกรอบ สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา

และขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าของผู้เรียน โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยมีการสำรวจหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำแนวคิดแบบเดิมมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณค่า ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์พัฒนางานใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดนวัตกรรม ตลอดจนสนับสนุนสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น ให้บุคลากรเสนอความคิด แล้วนำมาปฏิบัติ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนการทำงาน สนับสนุนให้ประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ ๆ ตามบริบทขององค์กร และสามารถรวบรวมข้อคิดเห็น มุมมองต่าง ๆ นำมาเป็นประโยชน์เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. ด้านการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การจัดการบริหารปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยง กำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ทำให้ระดับความเสี่ยง และผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมีผลต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด กำกับและตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยคำนึงถึงเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ พิจารณาได้ตรง ประเมินสถานการณ์ กล้าทำบนความเสี่ยงที่พอรับได้ ให้การสนับสนุนทรัพยากรและแสดงออกถึงความพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ประเมินผลและรายงานผลเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน วางแผนจัดการบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษารวมทั้งวางมาตรการรองรับในกรณีที่เกิดสถานการณ์ นอกเหนือจากแผนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร

5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ แสดงวิสัยทัศน์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจ ยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน สนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาระบบบริหารจัดการ ถ่ายทอด เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และหน่วยงานอื่น จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากร

ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับองค์กรจัดให้บริการความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้าน ICT ร่วมกัน ตลอดจนจัดทำระบบงานข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน โดยจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลส่วนกลางและสามารถเชื่อมโยงนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที

6. ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม หมายถึง การกำหนดทิศทางโครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้บุคลากรได้ผ่อนคลายไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพ ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ และมีมารยาทในการทำงานร่วมกัน สนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากร รู้จักเข้าสังคม เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น มีการสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรม และให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

สุรียา สรวงศิริ (2564, หน้า 6) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ทักษะการใช้ความรู้ในการกระตุ้นใ้มน้ำวให้บุคลากรมีส่วนร่วมได้เสียร่วมกันวิเคราะห์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาปัญหาอุปสรรคมากำหนดวิสัยทัศน์ แล้วนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและการนำวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ

2. การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยการติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน การให้คำปรึกษา และเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาจิตสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรม

การทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุด มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบที่เลี้ยง และการจัดสภาพแวดล้อม

4. การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการคิดริเริ่ม สิ่งใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ การคิดยืดหยุ่นหลากหลายรูปแบบ หลากหลายแง่มุม รวมทั้งมีการคิดแบบบูรณาการผสานวิธี เพื่อประยุกต์หาวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะงานและบริบทมี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การคิดริเริ่ม การคิดยืดหยุ่น และการคิดแบบบูรณาการ

ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 13) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ใช้ความรู้ความสามารถในการกระตุ้น โน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์บริบทแวดล้อมของสถานศึกษา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค มากำหนดวิสัยทัศน์ร่วมสร้างวิสัยทัศน์สู่การนำไปปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีความรู้ ความสามารถในการทำงาน มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการสร้างทีมงานเชิงนวัตกรรมแนวใหม่ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากรโดยการเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ มีการวางแผนการทำงานร่วมกันในทีม ส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ คิดค้น ออกแบบสิ่งใหม่ ๆ มีทักษะเชิงนวัตกรรมในการพัฒนาการปฏิบัติในสถานศึกษาให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ

4. การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำในด้านนวัตกรรม ทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือ รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการเป็นบุคคลที่ความคิดที่ดี แสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ดี เป็นแบบอย่างด้านนวัตกรรมทำให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามได้

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, หน้า 4-5) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษาได้สามารถดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

2. ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการสร้างทางเลือกใหม่และคิดนอกกรอบ มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์พัฒนางานใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดนวัตกรรม รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนการทำงาน

3. ด้านการสร้างความร่วมมือ หมายถึง ความสามารถในการสร้างเครือข่าย และสร้างความสัมพันธ์ในสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษามีความเป็นกลาง เข้าใจบุคคลและวัฒนธรรมในสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อสร้างโอกาสในการทำงานและพัฒนาสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษาและสามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม มุ่งเน้นและผลักดันให้เกิดการสร้าง

วัฒนธรรมภายในองค์กร ให้ความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกัน เต็มศักยภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรม และสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา

ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 5-6) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่สามารถมองเห็นภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรอบด้าน มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพ ปัจจุบันให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ค่านิยมของสถานศึกษาที่ดีขึ้นในอนาคต มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2. ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถ ในการบูรณาการความคิดที่หลากหลายรูปแบบ โดยไม่มีข้อจำกัด มีการคิดนอกกรอบ คิดแปลกใหม่ คิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่มีความแตกต่าง มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และใช้จินตนาการเพื่อให้เห็นภาพของ สถานศึกษาที่ตนปรารถนาในอนาคต

3. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการเปิดโอกาส ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการทำงานของครูภายในโรงเรียน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยมีวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกันมีการพึ่งพาอาศัยกัน และยอมรับซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การประชุม วางแผน การปฏิบัติตามแผน การปรับปรุงตรวจสอบ การดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

4. ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งหวังให้มีความถูกต้อง มีเสรีภาพภายในขอบเขตของมโนธรรม (Conscience) มีหน้าที่ปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสถานศึกษา

5. ด้านการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารในการบริหาร เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย หรือภารกิจขององค์กร การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการกำหนดแนวทาง

หรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์การยอมรับได้ โดยควบคุมกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนด

6. ด้านบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงถึงความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย สนองต่อความต้องการของบุคลากร สร้างบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ เห็นความสำคัญและคุณค่าต่อการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้บุคลากรมีความสามารถในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อการต่อยอดแนวคิดการสร้างนวัตกรรม

บริพัทธ์ สารผล (2565, หน้า 9-11) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย

1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษามากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาสามารถสื่อสารแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรมีความเข้าใจอย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาไปสู่การสร้างนวัตกรรม และมีการนำเอานวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

2. การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงกระบวนการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แตกต่าง เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมให้ครูประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้หลากหลายที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์พัฒนางานให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

3. การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม สนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

4. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีมและสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในการปฏิบัติงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เปิดให้ครูสะท้อนความคิดเห็นการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมของการจัดการศึกษาในรูปของผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ

5. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความพร้อมกับการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการติดตามผลการปฏิบัติ ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว อันเกิดจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

กนกพิชญ์ สรรพศรี (2564, หน้า 9-12) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการคาดการณ์อนาคตหรือการวางแผนระยะยาวให้กับองค์กร มีความสามารถวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในอนาคต เพื่อที่จะนำไปสู่การตั้งเป้าหมาย และนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

1.1 การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่ต้องการในอนาคตที่จะเกิดขึ้น โดยการระดมความคิดจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรแล้วสังเคราะห์ ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์สำหรับการพัฒนา มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการ และให้การดำเนินงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีควรมีลักษณะชัดเจน ทำทาย และมุ่งสู่ออนาคต

1.2 การเผยแพร่วิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำที่จะสื่อสารให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรเกิดความเข้าใจตรงกันในวิสัยทัศน์ เกิดการยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุม การพิมพ์เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารในการนำวิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติ การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การจัดทำแผนงานหรือโครงการที่มี

แนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ และ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการใช้ความสามารถ ในการคิดให้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม มีความคิดที่หลากหลายมิติหลายทิศทาง สามารถคิดได้กว้างไกลไร้กรอบและไร้ขอบเขต รับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงการปรับตัว ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบ คือ ความคิดริเริ่ม การสร้างแรงจูงใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา และ ความคิดยืดหยุ่น

2.1 ความคิดริเริ่ม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา คิดค้น ออกแบบการทดลองเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการ สถานศึกษา

2.2 การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้น หรือผลักดัน โน้มน้าว ชักจูงให้บุคลากรทำงานด้วยความเต็มใจ ทำงานอย่างเต็มความสามารถ และพอใจที่จะทำงานโดยไม่มีการบังคับ มีอิสระในการทำงานในการตัดสินใจ และมุ่งมั่นที่จะ ทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้

2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ในการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งหาวิธีการในการแก้ปัญหา รวมถึงการพัฒนาภาวะ ที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยการคิดอย่างวิจารณ์ญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ ไม่ตัดสินใจว่าความคิด ใดถูกหรือผิด แต่เลือกใช้วิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา วางแผนแก้ปัญหาและนำไปแก้ไข โดยเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อมั่นในทีมงานของตนเอง

2.4 ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลง การปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นแนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกและสะท้อนให้เห็นความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญ หรือ ความคล่องแคล่ว โดยใช้กระบวนการทำงานและการสร้างทีมงานแนวใหม่และการเป็นผู้นำทีม ที่มีคุณภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย การมีเป้าหมายร่วมกัน การสร้างความไว้วางใจ การติดต่อสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการทำงาน

3.1 มีเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของสมาชิกทุกคนในองค์กร เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน กำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อให้มีทิศทางเดียวกัน

3.2 การสร้างความไว้วางใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้บุคลากรมีความไว้วางใจในตัวผู้บริหาร และมีความเชื่อมั่นในองค์กร ผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน มีการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี กำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับความสามารถ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ

3.3 การติดต่อสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการประสานงานกับบุคลากรในองค์กร มีการสื่อสารที่ดี สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.4 การมีส่วนร่วมในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการกำหนดแนวทางปฏิบัติของการทำงานร่วมกัน โดยคำนึงถึงความพอใจของผู้ร่วมงานเป็นสำคัญ มีการให้ข้อเสนอแนะที่ดีในระหว่างการทำงานเพื่อให้บุคลากรทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย สนองต่อความต้องการของบุคลากรสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรมให้เห็นความสำคัญ และคุณค่าต่อการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้บุคลากรแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อการต่อยอดแนวคิดการสร้างนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาบุคลากร การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4.1 การพัฒนาบุคลากร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดอย่างเป็นระบบ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าเสี่ยง ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ มีความชำนาญในการพัฒนานวัตกรรม และการทำงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจในการทำงาน สร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม กระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง ส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วง โดยอาศัยการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อปรับเปลี่ยนตนเองให้ทันต่อความรู้ใหม่

สามารถปรับตัวให้ตอบสนองต่อการสร้างโอกาสใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความได้เปรียบที่ยั่งยืนในองค์กร

4.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงศักยภาพของตนเองเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงการส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้เข้าใจ วิธีการ นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

Couros (2014, unpaged อ้างอิงใน บริพัทธ์น์ สารผล, 2565, หน้า 32) เป็นเจ้าของสถาบัน Division Principal of Innovative Teaching and Learning With Parkland School Division ซึ่งเป็นสถาบันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งภาวะผู้นำและการเรียนรู้ ตั้งอยู่ในประเทศแคนาดา ได้กล่าวถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1. มีวิสัยทัศน์ (Visionary)
2. การเข้าใจคนอื่น (Empathetic)
3. การมีรูปแบบการเรียนรู้ (Models Learning)
4. เปิดรับความเสี่ยง (Open Risk Taker)
5. การสร้างเครือข่าย (Networking)
6. การช่างสังเกต (Observant)
7. การเป็นผู้สร้างทีม
8. การมีสัมพันธ์ภาพที่ดี (Focused on Relationship)

Sloane (2007 อ้างอิงใน กนกพิชญ์ สรรพศรี, 2564, หน้า 32) กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ (Visionary) การพัฒนาองค์กรขึ้นอยู่กับผู้นำ ผู้นำจะต้องสร้างทีมงานในการบริหาร สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อดำเนินการตามพันธกิจให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
2. ไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง (Fight the Fear of Change) การเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดทุกวินาที ผู้นำจึงต้องเป็นผู้ที่มีความกล้าเสี่ยง และกล้าลองสิ่งใหม่ๆ
3. สร้างความสัมพันธ์ (Relationship) การสร้างสัมพันธ์ก่อให้เกิดการสื่อสารซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ สร้างความตระหนักเห็นความสำคัญและร่วมมือ (Collaborative) รับผิดชอบในการทำงาน

Owen (2015 อ้างอิงใน กนกพิชญ์ สรรพศรี, 2564, หน้า 32) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ (Visionary) มีแนวคิดเพื่อการพัฒนา สามารถสร้างความตระหนักในการรับผิดชอบร่วมกัน
 2. กล้าเสี่ยง (Risk-Taking) เรียนรู้จากการทดลอง ลองผิดลองถูก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ
 3. มีรูปแบบในการเรียนรู้ (Modeling Learning) มีกระบวนการการที่ดี เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จากการศึกษาค้นคว้า
 4. สร้างความร่วมมือ (Establishing Collaborative) เป็นการสร้างทีมในการทำงาน จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากนักวิชาการหลายท่าน จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการบริหารงานสถานศึกษา โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้อย่างชัดเจน นำมาซึ่งการเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
- ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับจากนักการศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	นักการศึกษา										จำนวนความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1. การมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9
3. การมีความคิด สร้างสรรค์				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การบริหารความเสี่ยง		✓		✓					✓	✓	4
5. การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร				✓		✓		✓	✓	✓	5

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	นักการศึกษา										จำนวน ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
7. การสร้างเครือข่าย เชิงนวัตกรรม		✓						✓			2
8. การมีบุคลิกภาพ เชิงนวัตกรรม	✓	✓	✓		✓						4
9. การมีจริยธรรม										✓	1
10. การมีรูปแบบการเรียนรู้		✓	✓								2
รวม	3	6	4	6	5	5	4	5	6	7	

หมายเหตุ: หมายเลขอ้างอิงในตาราง

1. Sloane (2007 อ้างอิงใน กนกพิชญ์ สรรพศรี, 2564, หน้า 32)
2. Couros (2014, unpaged อ้างอิงใน (บริพัฒน์ สารผล, 2565, หน้า 32)
3. Owen (2015 อ้างอิงใน กนกพิชญ์ สรรพศรี, 2564, หน้า 32)
4. จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 17-19)
5. ลูตินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 13-17)
6. กนกพิชญ์ สรรพศรี (2564, หน้า 9-12)
7. สุริยา สรรพศรี (2564, หน้า 6)
8. นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, หน้า 4-5)
9. บริพัฒน์ สารผล (2565, หน้า 9-11)
10. ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 5-6)

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักการศึกษา จำนวน 10 ท่าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป สรุปได้จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็นทีม 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 5) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม เพื่อนำไปศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ดังนั้น องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จากผลการสังเคราะห์ตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบทและสถานการณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

จีรภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 17) ได้สรุปความหมายของการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ สอดคล้องกับสภาพองค์กร โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นและถ่ายทอดสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความตื่นตัวอยู่เสมอสามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, หน้า 4) ได้สรุปความหมายของการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษาได้สามารถดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 5) ได้สรุปความหมายของการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงไว้ว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่สามารถมองเห็น ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรอบด้าน มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพ ปัจจุบันให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ค่านิยมของสถานศึกษาที่ดีขึ้นในอนาคต มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

Sloane (2007 อ้างอิงใน กนกพิชญ์ สรรพศรี, 2564, หน้า 9-12) กล่าวถึง การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ไว้ว่า การพัฒนาองค์กรขึ้นอยู่กับผู้นำ ผู้นำจะต้องสร้างทีมงานในการบริหารสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันเพื่อดำเนินการตามพันธกิจให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย ที่ชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ สอดคล้องกับสภาพองค์กร โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความตื่นตัว สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ยอมรับและเตรียมการรับมือการเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ

2. ด้านการทำงานเป็นทีม

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 17) ได้ให้ความหมาย ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานโดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เปิดโอกาสและโน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน กำหนดบทบาท วางแผน มอบหมายงาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างและเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจที่ให้องค์บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งนำพาทีมงานในองค์กรเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมงานกับชุมชนอย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถ

กนกพิชญ์ สรรพศรี (2564, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออก และสะท้อนให้เห็นความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญหรือความคล่องแคล่ว โดยใช้กระบวนการทำงาน และการสร้างทีมงานแนวใหม่และการเป็นผู้นำทีมที่มีคุณภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย การมีเป้าหมายร่วมกัน การสร้างความไว้วางใจการติดต่อสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการทำงาน

บริพัฒน์ สารผล (2565, หน้า 9) ได้ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมไว้ว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริม

ให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีมและสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในการปฏิบัติงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เปิดให้ครูสะท้อนความคิดเห็นการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมของการจัดการศึกษา ในรูปของผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ

สรุปได้ว่า ด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่าย เปิดโอกาสและโน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน การสร้างทีมงานแนวใหม่และการเป็นผู้นำทีม ที่มีคุณภาพ รวมทั้งนำพาทีมงานในองค์กรเข้าไปมีส่วนร่วมหรือร่วมงานกับชุมชนอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ

3. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

บริพัทธ์ สารผล (2565, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการมีความคิดสร้างสรรค์ ว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แตกต่าง เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา มีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมให้ครูประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้หลากหลายที่จะนำไปสู่ กระบวนการสร้างสรรค์พัฒนางาน ให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 5) ได้ให้ความหมายการด้านมีความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารแสดงออกถึง ความสามารถในการบูรณาการความคิดที่หลากหลายรูปแบบ โดยไม่มีข้อจำกัด มีการคิด นวัตกรรม คิดแปลกใหม่ คิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่มีความแตกต่าง มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และใช้จินตนาการเพื่อให้สามารถมองเห็นภาพของ สถานศึกษาที่ตนปรารถนาในอนาคต

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 17) ได้ให้ความหมายการด้านมีความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ หลากแง่มุม คิดนอกกรอบ สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทาง ในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้าง นวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน โดยอาศัยเทคโนโลยี และสารสนเทศที่ทันสมัยมีการสำรวจหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการพัฒนาความคิด

สร้างสรรค์ สามารถนำแนวคิดแบบเดิมมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณค่า ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์พัฒนางานใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมตลอดจน สนับสนุนสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น ให้บุคลากรเสนอความคิดแล้วนำมา ปฏิบัติ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระด้านความคิดในการวางแผนการทำงาน สนับสนุน ให้ประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ ๆ ตามบริบทขององค์กร และสามารถรวบรวมข้อคิดเห็นมุมมองต่าง ๆ นำมาเป็นประโยชน์เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างสรรค์ นวัตกรรม

สุริยา สรวงศิริ (2564, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ การคิดหยุดหย่อน หลากหลายรูปแบบ หลากหลายแง่มุม รวมทั้งมีการคิดแบบบูรณาการ ผสานวิธีเพื่อประยุกต์ หาวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะงานและบริบท

สรุปได้ว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ คิดนอกกรอบ คิดแปลกใหม่ สร้างทางเลือกใหม่ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมที่มีความแตกต่าง มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริม ให้ครูประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา และสามารถรวบรวมข้อคิดเห็น มุมมองต่าง ๆ นำมาเป็นประโยชน์เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิด การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 18) ได้กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ในการบริหารจัดการ แสดงวิสัยทัศน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้บุคลากร มีความเข้าใจ ยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติ ปรับประยุกต์ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน สนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาระบบบริหารจัดการ ถ่ายทอด เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น จัดสรร งบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้าง

นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับองค์กรจัดให้บริการความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นเครื่องมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้าน ICT ร่วมกัน ตลอดจนจัดทำระบบงานข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน โดยจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลส่วนกลางและสามารถเชื่อมโยงนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, หน้า 5) กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษาและสามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กนกพิชญ์ สรรพศรี (2564, หน้า 12) ได้ให้ความหมายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงศักยภาพของตนเองเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี รวมไปถึงการส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้เข้าใจวิธีการ นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในสถานศึกษา และมีการวัด และประเมินผลด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษา พัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษา ถ่ายทอด เผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และหน่วยงานอื่น มีจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา

5. ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม

สุรียา สรรวงศิริ (2564, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรมไว้ว่า การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการการสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน การให้คำปรึกษา และเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาจัดสภาพแวดล้อมให้อำนวยต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิด

วัฒนธรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดมี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบพี่เลี้ยง และการจัดสภาพแวดล้อม

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, หน้า 5) กล่าวว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม หมายถึง การกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรให้มุ่งสู่การเป็นองค์กร นวัตกรรม มุ่งเน้นและผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร ให้ความสำคัญต่อการ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สนับสนุนให้ บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกันเต็มศักยภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร ในสถานศึกษาแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา

ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 6) กล่าวว่า ด้านบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงถึงความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม ในสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย สนองต่อความต้องการของบุคลากร สร้างบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ เห็นความสำคัญและคุณค่าต่อการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรม ใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้บุคลากรมีความสามารถ ในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อการต่อยอดแนวคิดการสร้างนวัตกรรม

บริพัทธ์ สารผล (2565, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการสร้างองค์กร แห่งนวัตกรรมไว้ว่า การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่า ของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม สนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับ บุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กร แห่งนวัตกรรม

สรุปได้ว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและโครงสร้างของสถานศึกษาที่ชัดเจน ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ให้บุคลากรได้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพ ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็น นวัตกรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนา นวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู

นวัตกรรมเป็นสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถสร้างผลผลิตใหม่หรือประยุกต์ใช้ สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในระดับองค์กรและในระดับประเทศ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ผลักดันประเทศไทย 4.0 ฉะนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้คิดเชิงนวัตกรรมและต่อยอดสู่การเป็นนวัตกรรม การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมได้นั้น บุคคลที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้อีกคือ “ครู” ดังนั้น ความเป็นนวัตกรรมของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อคุณภาพการศึกษา การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมของครูในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ความหมายของนวัตกรรม 2) คุณลักษณะของนวัตกรรม 3) องค์ประกอบของความเป็นนวัตกรรมของครู

ความหมายของนวัตกรรม

พัชรพร อยู่เย็น, อภิญญา ภูมิโอบตา และศิระ ศรีโยธิน (2560, หน้า 828) กล่าวว่า นวัตกรรม (Innovator) คือ คนแรกในการกระทำสิ่งต่าง ๆ มีความรู้มีความสามารถในการเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ รับมือกับอุปสรรคในระหว่างการพัฒนา นวัตกรรมได้ กล้าเสี่ยงอย่างชาญฉลาด กล้าทำสิ่งใหม่ ๆ กล้าคิดต่างอย่างสร้างสรรค์ ในการทำให้เกิดนวัตกรรม

Dyer, et al. (2011 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 66) ที่ให้นิยามความหมายของนวัตกรรมว่า เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจ แรงบันดาลใจในการทำงาน การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รู้จักออกแบบ คิดค้น คิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการตั้งคำถาม และคิดแก้ไขปัญหา มีความมุ่งมั่นอดทน ช่างสังเกตนำเอาความรู้ที่หลากหลายรอบตัวไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีขึ้น

Christensen (2015 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า หมายถึง บุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นผู้ริเริ่มคิด เรียนรู้และลงมือทำในสิ่งที่แปลกใหม่ และทำในสิ่งที่แตกต่างหรือทำสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน ความเป็นผู้นำ มุ่งมั่นและเป็นที่เคารพ แสดงบทบาทชัดเจน มีความรับผิดชอบในตนเองและผู้อื่น เข้าใจนวัตกรรม มีความมุ่งมั่นที่หลากหลาย เข้าใจจุดที่แตกต่างของมุมมองที่ซับซ้อนท้าทาย รู้จักการสังเกต ตั้งคำถาม กระตือรือร้น รู้จักทดลองประสบการณ์และความคิดใหม่ ๆ มีความสามารถในการเชื่อมโยงความคิดระหว่างคำถามหรือปัญหา โดยการสอบถาม สังเกต ทดลองและสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของนักประดิษฐ์ไว้ว่า นักประดิษฐ์ (Inventor) หมายถึง ผู้ที่คิดทำ จัดทำ สร้างขึ้น แต่งขึ้น

สร้างสรรค์สิ่งของต่าง ๆ ที่เกิดจากความต้องการใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และใช้ประโยชน์ของคนในสังคม บุคคลผู้สร้างสรรค์หรือค้นพบวิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นสิ่งใหม่เป็นประโยชน์ อาจเรียกสิ่งใหม่นั้นว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งอาจสามารถนำไปต่อยอดเชิงพาณิชย์เป็นนวัตกรรมได้ นักประดิษฐ์จึงมีคุณลักษณะที่ชอบ คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการการใช้ประโยชน์อาจทำเป็นอาชีพหรืองานอดิเรก

วสันต์ สุทธาวาศ (2559, หน้า 289) ให้ความหมายของนวัตกรรมทางการศึกษา ขึ้นพื้นฐานในภาครัฐ เป็นการตีความในแง่ผลการปฏิบัติ โดยพบว่ามี ความหมาย คือ ผู้ที่เป็น บุคคลริเริ่มสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ แนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา รวมไปถึง การสนับสนุนเครื่องมือ รูปแบบ เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรมสำหรับการปฏิบัติงานของตนเองและส่งต่อไปยังระบบการศึกษาที่จะก่อให้เกิด ประโยชน์และมีคุณค่าต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในภาครัฐ กล่าวคือ เป็นผู้ที่ พร้อมด้วยคุณสมบัติที่เหมาะสม มีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนานวัตกรรม (Innovation) และนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลผลิตที่มีประโยชน์อย่างยิ่งยวด ต่อระบบการศึกษา โดยการปฏิบัติงานนั้นอยู่บนพื้นฐานของความเป็นข้าราชการที่ดี มีใจรัก และจิตอาสาในการอุทิศตนเพื่อพัฒนาการศึกษาและประเทศชาติ รวมถึงมีทัศนคติที่ดี เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยอดเยี่ยม และสร้างสรรค์นวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง ผู้ที่ริเริ่มประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์และสนับสนุน ให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ เครื่องมือ กระบวนการ และนำสิ่งเหล่านั้นมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์กระบวนการในการแก้ปัญหาหรือการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีขึ้น และนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานทำให้เกิด ผลผลิตที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา

คุณลักษณะของความเป็นนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 7) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของนักประดิษฐ์ ได้แก่

1. มีแรงบันดาลใจ
2. กล้าคิดทำสิ่งใหม่
3. มีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
4. เปิดใจกว้าง

5. ยอมรับความผิดพลาด
6. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี
7. มีจิตสาธารณะ

Premuzic (2013 อ้างอิงใน ชัดิยา ปิยะรังสี, 2565, หน้า 442–443) ได้ระบุถึงบุคลิกลักษณะของนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความคิด แบบเห็นโอกาส
2. เป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญโดยการศึกษา หรือผ่านการอบรม
3. เป็นผู้มีคุณภาพในระดับสูง มีพลังในการขับเคลื่อนยึดหยุ่น
4. เป็นผู้มีควมระมัดระวัง รอบคอบ 5. มีทุนทางสังคม สื่อสารความคิดหลักได้

Newquist (2015 อ้างอิงใน ชัดิยา ปิยะรังสี, 2565, หน้า 443) ได้ระบุถึงบุคลิกลักษณะของนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จไว้สรุปได้ ดังนี้

1. มีแนวคิดที่แตกต่าง
2. มีความอยากรู้อยากเห็น
3. มีความหลงใหลในสิ่งที่ทำ
4. มีความแข็งแกร่ง มั่นคง
5. มีความเป็นผู้นำที่น่าสนใจ
6. มีความเคารพผู้สร้างนวัตกรรมอื่น และให้เกียรติ
7. มีความกล้าหาญ

Wagner (2018 อ้างอิงใน ชัดิยา ปิยะรังสี, 2565, หน้า 443) ระบุถึง 5 ทักษะของคณสร้างนวัตกรรม ได้แก่

1. มีความสามารถในการเชื่อมโยงเหตุการณ์ และข้อมูล
2. เป็นผู้มีความสามารถในการตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่
3. มีความสามารถในการสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว
4. มีความชื่นชอบในการทำการทดลอง เพื่อค้นหาคำตอบจากสิ่งที่สงสัย
5. สามารถสร้างเครือข่ายกับผู้ที่ช่วยให้เกิดนวัตกรรมได้

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2560 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 70) ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของนวัตกรรมประกอบไปด้วย

1. มีความมุ่งมั่นขยันหมั่นเพียร
2. มีแรงผลักดันมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. มุ่งเป้าประสงค์

4. เน้นควบคุมจากภายในตน
5. มีความอดทนต่อความไม่ชัดเจน
6. มีความอดทนต่อความล้มเหลว
7. มีความสามารถในการประเมินบริหารความเสี่ยง
8. มีพลังคุณภาพสูง
9. มีความคิดสร้างสรรค์
10. มีวิสัยทัศน์

สรุปได้ว่า นวัตกรรมควรเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามหาสิ่งใหม่หรือสิ่งที่แตกต่างจากเดิม อยู่เสมอ มีความสงสัยใคร่รู้ต่อสิ่งรอบตัว มีความสามารถในการคิดและ มองแตกต่างกับ คนส่วนใหญ่ทั่วไป มีองค์ความรู้อย่างกว้างขวาง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการเปิดกว้าง ทางความคิด มีความคิดเชื่อมโยง มีการสร้างเครือข่ายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตน และทำให้มีมุมมองที่แตกต่าง สามารถทำงานเป็นทีม มีความกล้าเสี่ยง มีความมั่นใจ ในการตัดสินใจ มีความยืดหยุ่นและมองโลกในแง่ดีและมีลักษณะของนักวิทยาศาสตร์ คือ ตั้งคำถาม สังเกต และทดลอง

องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของครู

โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11) ได้ทำงานวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรรม ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึง องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดริเริ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความคิดที่แปลกใหม่แตกต่าง จากความคิดเดิมและเชื่อมโยงความคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น
2. ทักษะการตั้งคำถาม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความช่างสงสัยและอยากรู้ อยากรู้อเห็นเพื่อขยายทักษะการคิดริเริ่มและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ
3. ทักษะการสังเกต หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการใช้ประสาท สัมผัสในการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ๆ ตามที่ต้องการ
4. ทักษะการทดลอง หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติการ ค้นคว้าเพื่อหาคำตอบหรือทดสอบความคิดใหม่ ๆ
5. ทักษะการสร้างเครือข่าย หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถ ในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน

มลธิชา กลางณรงค์ (2562, หน้า 119) ได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครู โรงเรียนเลิศหล้า สาขานนทบุรี-นวมินทร์ ตามแนวคิดคุณลักษณะของครูนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ ได้แก่

1. ความคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการตั้งคำถาม
3. ทักษะการสังเกต
4. ความกล้าเสี่ยง
5. ทักษะการทดลอง
6. ทักษะการสร้างเครือข่าย

อรชร ปรารจันทร์ (2561, หน้า 166) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของครูประกอบด้วย

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการสังเกต
3. ทักษะการตั้งคำถาม
4. ทักษะการทดลอง
5. ทักษะการสร้างเครือข่าย
6. ทักษะการเชื่อมโยง
7. ทักษะการวิพากษ์
8. ทักษะการสังเคราะห์
9. ทักษะการประยุกต์
10. ทักษะการสร้างสรรค์

นวพร ชลารักษ์ (2564, หน้า 101) ได้ศึกษาองค์ประกอบความเป็นครูนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความคิดสร้างสรรค์
2. ด้านการบูรณาการเชิงพื้นที่
3. ด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. ด้านการถ่ายทอดข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ด้านการประยุกต์ใช้

วสันต์ สุธธาวาศ (2559, หน้า 209) ได้ศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาครัฐ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของนวัตกรรมทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในภาครัฐ ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้ความสามารถ ได้แก่ 1) การแสวงหาความรู้ 2) การระดมทรัพยากร
3) การมองเห็นปัญหาและโอกาส 4) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 5) การเสนอผลักดัน และ
ทำความคิดให้เป็นจริง 6) การสร้างเครือข่าย 7) การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 8) การส่งมอบ
เชิงวิชาการ

2. ด้านพฤติกรรม ได้แก่ 1) ความกระหายในการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ 2) ความช่างสังเกต
3) การมีข้อสงสัย ตั้งคำถาม และหาคำตอบ 4) ความละเอียดรอบคอบ 5) การเปิดใจและ
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 6) ความมุ่งมั่นและปฏิบัติงานต่อเนื่อง 7) ความอดทน
ไม่ย่อท้อ 8) การประพฤติตนเป็นต้นแบบทางราชการ และ 9) การศึกษา

3. ด้านทัศนคติ ได้แก่ (1) การมีจิตอาสาและรักษาประโยชน์ส่วนรวม (2) การคิด
แง่บวก มองอุปสรรคเป็นโอกาส (3) การเชื่อมั่นในงาน ผู้ร่วมงาน และตนเอง (4) การให้เกียรติ
ตนเองและผู้อื่น (5) การตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและเยาวชน (6) การมี
ความภาคภูมิใจและซาบซึ้งในความเป็นข้าราชการ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555, หน้า 197) ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมว่า
ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. การมุ่งอนาคต ประกอบด้วย ความคิดเชิงอนาคต และการแสวงหาโอกาสใหม่
2. เครือข่ายทางสังคม ประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะการสร้างเครือข่าย
และทักษะการสื่อสาร

3. ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ทักษะการ สร้างสรรค์และทักษะทางปัญญา
4. การบริหารโครงการ ประกอบด้วย ทักษะการบริหาร กระบวนการและทักษะ
การบริหารทั่วไป

5. ความรู้และทักษะการปฏิบัติ ประกอบด้วย ความรู้ เนื้อหา ทักษะการปฏิบัติ
และทักษะทางเทคนิค

6. บุคลิกภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความยืดหยุ่น แรงจูงใจและการมีส่วนร่วม
การมุ่งความสำเร็จ การเห็นคุณค่าในตนเองและการบริหารจัดการตนเอง

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2563, หน้า 9) ได้เสนอทักษะที่จำเป็น 10 อย่าง
ที่แสดงถึงความเป็นนวัตกรรม คือ

1. แก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้

2. คิดในเชิงโต้แย้งเป็น
3. มีความคิดสร้างสรรค์
4. รู้จักการบริหารจัดการคน
5. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น
6. มีความฉลาดทางอารมณ์
7. รู้จักผิดถูก กล้าตัดสินใจ
8. ใส่ใจบริการ
9. มีทักษะการเจรจาต่อรอง
10. รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างยืดหยุ่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 31) ระบุถึงทักษะของนักประดิษฐ์ว่าประกอบด้วย ทักษะการคิด การค้นคว้าวิจัย และทักษะการทำงานเป็นทีม ได้แก่

1. ความคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการคิดเชื่อมโยง
3. ทักษะการแก้ปัญหา
4. ทักษะการตั้งคำถามสามารถระบุปัญหา ความต้องการและการค้นพบ
5. ทักษะการสังเกต
6. การทดลองความคิดใหม่ ๆ
7. ทักษะทางช่าง
8. การทำงานร่วมกันเป็นทีม ความเป็นผู้นำและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

เป็นอย่างดี

Courus (2014 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 70) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเป็นนวัตกรรมว่ามี 6 ประการ ได้แก่

1. ความคิดสร้างสรรค์
2. การตั้งคำถาม
3. การสังเกต
4. ความกล้าเสี่ยง
5. การทดลอง
6. การสร้างเครือข่าย

Wagner (2012 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 71) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเป็นนวัตกรรมว่า 5 ทักษะที่ทำให้คนมีนวัตกรรมแตกต่างไปจากคนไม่มีนวัตกรรม คือ

1. การเชื่อมโยง
2. การตั้งคำถาม
3. การสังเกต
4. การทดลอง
5. การสร้างเครือข่าย

โดยทักษะดังกล่าวแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การทำและการคิด โดยการทำ เริ่มจากการตั้งคำถาม เปิดโอกาสให้นักเรียนก้าวออกจากสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และพิจารณาความเป็นไปได้ใหม่ ๆ นักเรียนจะจับรายละเอียดพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ในกิจกรรมของลูกค้า ผู้ผลิตและบริษัทอื่นด้วยการสังเกต ซึ่งช่วยแนะวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ โดยพวกเขาได้เปิดประสบการณ์ใหม่และสำรวจโลกอย่างไม่ลดละผ่านการทดลอง ส่วนการสร้างเครือข่ายกับคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันจะทำให้พวกเขาได้รับมุมมองที่ต่างไปโดยสิ้นเชิง ส่วนในด้านการคิด การกระทำทั้ง 4 รูปแบบข้างต้นรวมกันช่วยให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงเพื่อบ่มเพาะความรู้และความเข้าใจใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงทักษะใหม่ 7 ประการที่ทุกคนจำเป็นต้องมีเพื่อทำงาน เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นพลเมืองของโลกเรียกว่า 7 ทักษะเพื่อการอยู่รอด คือ

1. การคิดเชิงวิเคราะห์และแก้ปัญหา
2. การร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ และการนำด้วยการจูงใจ
3. การปรับตัวและความแคล่วคล่องว่องไว
4. การคิดริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการ
5. การเข้าถึงข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. การสื่อสารทั้งทางการพูดและการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ
7. การใฝ่รู้และมีจินตนาการ

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา จากนักวิชาการหลายท่าน จะเห็นได้ว่า ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นทักษะที่ครูในสถานศึกษาควรมีเพื่อนำมาสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ดังนั้น จากการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจากนักการศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบในการศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู

องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	นักการศึกษา										จำนวนความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
2. การตั้งคำถาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		7
3. การสังเกต	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		7
4. การทดลอง	✓	✓		✓	✓	✓			✓		6
5. การสร้างเครือข่าย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
6. ความกล้าเสี่ยง		✓			✓			✓			3
7. การสื่อสาร				✓						✓	2
8. การเชื่อมโยง	✓			✓		✓					3
9. การแก้ปัญหา						✓		✓			2
10. ความรู้ความสามารถ			✓				✓			✓	3
11. ทักษะที่ดี			✓								1
12. การบริหารจัดการ			✓				✓				2
รวม	5	6	7	7	6	7	4	3	5	4	

หมายเหตุ: หมายเลขอ้างอิงในตาราง

1. Wagner (2012 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 71)
2. Courus (2014 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 72)
3. วสันต์ สุทธาวาส (2559, หน้า 209)
4. อรชร ปราชันท์ (2561, หน้า 166)
5. มลธิชา กลางณรงค์ (2562, หน้า 119)
6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 31)
7. สุกัญญา แซ่มช้อย (2563, หน้า 197)
8. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2563, หน้า 9)
9. โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11)
10. นวพร ชลารักษ์ (2564, หน้า 101)

จากตาราง 2 สรุปได้ว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู จากนักการศึกษา จำนวน 10 ท่าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบ

โดยใช้ความถี่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป สรุปได้จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2) ด้านทักษะการตั้งคำถาม
- 3) ด้านทักษะการสังเกต
- 4) ด้านทักษะการทดลอง และ
- 5) ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย เพื่อนำไปศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ดังนั้น องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จากผลการสังเคราะห์ตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11) ทักษะการคิดริเริ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิมและเชื่อมโยงความคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

กิลฟอร์ด (Guilford, 1950 อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2559, หน้า 7, สื่อบอนไลน์) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทิศทาง ซึ่งมีองค์ประกอบความสามารถในการริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความสามารถในการแต่งเติมและให้คำอธิบายใหม่ที่เป็นการติดตามหลักเหตุผลเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว แต่องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของความคิดสร้างสรรค์คือ ความคิดริเริ่ม นอกจากนี้ กิลฟอร์ดเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์ที่บุคคลมีแต่เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งมีมากน้อยไม่เท่ากัน และบุคคลแสดงออกมาในระดับต่างกัน

เวสคอตต์และสมิท (Wescott and Smith, 1963 อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2559, หน้า 7, สื่อบอนไลน์) ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่รวมการนำประสบการณ์เดิมจัดให้อยู่ในรูปแบบใหม่

เดรดฮาล (Dredahl, 1960 อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2559, หน้า 7, สื่อบอนไลน์) ที่ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ โดยการรวบรวมความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของตนนำมาออกมาย่อยผลในรูปแบบต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งแปลกใหม่ให้แตกต่างจากความคิดเดิม คิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ

ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และสร้างทางเลือกใหม่ แนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ

2. ด้านทักษะการตั้งคำถาม

โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะการตั้งคำถาม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความช่างสงสัยและอยากรู้ อยากรู้อะไรเห็นเพื่อขยายทักษะการคิดริเริ่มและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ

Kieu (2017 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 73) กล่าวว่า ความอยากรู้นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จมักจะเป็นผู้อยากรู้อะไรเห็นโดยเนื้อแท้ จะสงสัยและตั้งคำถามอยู่เสมอ ความอยากรู้อะไรเห็นนี้กระตุ้นให้เกิดการค้นพบและขับเคลื่อนการเรียนรู้ นวัตกรรมจะถามคำถามเพื่อทำความเข้าใจแรงจูงใจเพื่อสอบถามกระบวนการปัจจุบันและเพื่อสร้างมุมมองใหม่ ๆ พวกเขาไม่กลัวที่จะจัดการกับคำถามและมีความสุขในการนำแนวทางใหม่ ๆ ไปสู่ปัญหาที่ยากที่ต้องแก้ไข เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับความคิดสร้างสรรค์ ความอยากรู้อะไรเห็นที่ไม่รู้จักพอ ทำให้นวัตกรรมเปิดใจกว้างและเปิดกว้างต่อแนวคิดใหม่ ๆ

Dyer, Gregersen and Christensen (2009, unpagged, Online) กล่าวว่า การตั้งคำถาม หมายความว่า ความสามารถในการตั้งคำถามที่ท้าทายความรู้ร่วมกันเสนอ เช่น “ถ้าเราทำอย่างนี้จะเกิดอะไรขึ้น?” “ทำไม?” “แล้วทำไมไม่ได้ล่ะ?” และ “จะเกิดอะไรขึ้นถ้า”

สรุปได้ว่า ด้านทักษะการตั้งคำถาม หมายถึง ความสามารถในการตั้งคำถาม มีความอยากรู้อะไรเห็น ช่างสงสัยและตั้งคำถามในสิ่งที่ค้นพบได้อย่างตรงประเด็นอยู่เสมอ สามารถสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง ตั้งคำถามที่มีความท้าทายกับความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และสภาพปัจจุบัน

3. ด้านทักษะการสังเกต

Kieu (2017 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 73) กล่าวว่า นวัตกรรมสามารถได้รับข้อมูลเชิงลึกที่มีค่าเพียง แค่ปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของพวกเขา ความใกล้ชิดตามธรรมชาติของพวกเขาในการสังเกตและซึมซับ ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในพื้นที่สำนักงานเท่านั้น ความมุ่งมั่นที่จะเป็นคนที่ช่างสังเกตตลอดเวลา สามารถเก็บเกี่ยวคุณค่าที่สำคัญได้ เนื่องจากภายนอกสำนักงาน คือ ช่วงที่คุณมีแนวโน้มที่จะพบผู้บริโภคมมากขึ้น ทำให้สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและแนวโน้มในปัจจุบันได้ในสภาพแวดล้อมจริง

โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะการสังเกต หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสในการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ตามที่ต้องการ

Dyer, Gregersen and Christensen (2009, unpagged, Online) กล่าวว่า การสังเกต หมายความว่า การพิจารณาถึง การพิจารณาปรากฏการณ์ทั่วไปโดยเฉพาะพฤติกรรมของผู้มีโอกาสเป็นลูกค้า ในการสังเกตผู้อื่นนั้น นวัตกรรมจะมีความรอบคอบ ตั้งใจ และสม่ำเสมอในการสังเกตและมองหา รายละเอียดพฤติกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ในกิจกรรมของลูกค้า ซัพพลายเออร์ และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ในการทำสิ่งต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ด้านทักษะการสังเกต หมายถึง ความสามารถในการสังเกต มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี มีการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ กำหนด จุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน สังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ และมองหา รายละเอียด พฤติกรรมอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางใหม่ ๆ และมีการจดบันทึก ผลการสังเกตเพื่อนำมาสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน

4. ด้านทักษะการทดลอง

Kieu (2017 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 73) กล่าวว่า การทดลอง คือ การมองโลกในฐานะห้องทดลอง นวัตกรรมมองเห็น โอกาสในการทดลองทุกหนทุกแห่งพวกเขา ทดสอบแนวคิดใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยไม่ต้องกังวลกับการยึดติดกับสภาพที่เป็นอยู่ แนวทางการทดลองนี้ที่สามารถนำไปสู่การค้นพบที่ไม่คาดคิด เปิดประตูสู่โอกาสใหม่ ๆ นวัตกรรมเข้าใจดีว่าการทดลองไม่นำมาซึ่งความสำเร็จในทันที แต่อย่างไรก็ตามจะตระหนักถึง ประโยชน์ระยะยาวและศักยภาพในการเติบโต

โกศล ภูศรี (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะการทดลอง หมายถึง พฤติกรรม ที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติการ ค้นคว้าเพื่อหาคำตอบหรือทดสอบความคิดใหม่

Dyer, Gregersen and Christensen (2009, unpagged, Online) กล่าวว่า การทดลอง หมายความว่า การพยายามหาแนวคิดใหม่ ๆ ด้วยการสร้างต้นแบบและเปิดตัว Pilot

สรุปได้ว่า ด้านทักษะการทดลอง หมายถึง ความสามารถในการออกแบบค้นคว้า เพื่อหาคำตอบ หรือทดสอบแนวคิดใหม่ ๆ อย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบอยู่ตลอดเวลา โดยมีการบันทึกและสรุปผลการทดลองทุกครั้ง มีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยงและยอมรับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

5. ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย

Dyer, Gregersen and Christensen (2009, unpagged, Online) กล่าวว่า การสร้าง เครือข่าย หมายความว่า การทุ่มเทเวลาและพลังงานในการค้นหาและทดสอบแนวคิดผ่านเครือข่าย ที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเองและทำให้มีมุมมองที่แตกต่าง เช่นเดียวกับ Rogers (1983) ที่เสนอว่า นวัตกรรม ต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายต่าง ๆ

โกศล ภูศิริ (2564, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะการสร้างเครือข่าย หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน

Kieu (2017 อ้างอิงใน โกศล ภูศิริ, 2564, หน้า 73) เครือข่ายนวัตกรรมที่ดีมักจะมีความสัมพันธ์ที่ดี ความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติและแนวโน้มที่จะถามคำถาม ทำให้พวกเขาเริ่มการสนทนาที่ดีและเป็นผู้ฟังที่ยอดเยี่ยมซึ่งเป็นคุณสมบัติหลักสำหรับการสร้างเครือข่าย เครือข่ายที่ดีจะมีบุคคลหลากหลาย ความหลากหลายนี้ทำให้นักนวัตกรรมได้เห็นแนวทางและวิธีคิดที่แตกต่างกัน ช่วยให้พวกเขาขยายแหล่งความรู้ด้วยเครือข่ายที่กว้างขวาง นวัตกรรมสามารถใช้ประโยชน์จากแนวคิดและโอกาสใหม่ ๆ ที่หลากหลาย

สรุปได้ว่า ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน เป็นผู้สนทนาและผู้ฟังที่ดี แสดงแนวคิดผ่านเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเองและทำให้มีมุมมอง ๆ ที่แตกต่างและโอกาสใหม่ ๆ ที่หลากหลายร่วมกัน มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีดังนี้

ปารวี บุญเพชร (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามการรับรู้ของครู 2) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .983 และ .954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ 2) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านองค์การด้านเทคโนโลยีด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ และด้านบุคลากร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .738

จรรยา หาญอาวุธ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพภายนอก ด้านมิตรสัมพันธ์ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพภายใน 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ ความสำเร็จของงาน รองลงมา คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ไปทิศทางเดียวกันในระดับน้อยถึงสูง ด้านมิตรสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพภายนอก และด้านบุคลิกภาพภายใน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ทุกค่า และเป็นไปตามสมมติฐาน

นวพร ชลารักษ์ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และ 2) เพื่อประเมินองค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน แหล่งข้อมูลของงานวิจัย คือ 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 5 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและนวัตกรรมการ ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสม จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกร ในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอโดยสถิติบรรยายการแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนนั้น ได้แก่ 1.1) องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ 1.2) องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ด้าน รวม 20 องค์ประกอบ 2) ผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบ ความเป็นครูนักนวัตกรในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ในภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สุริยา สรวงศิริ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นการวิจัยเอกสารดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู จำนวน 10 แหล่ง โดยเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 60 เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) ยืนยันองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ตามกรอบที่ได้สังเคราะห์จากเอกสาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและการนำวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ 2) การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบพี่เลี้ยง และการจัดสภาพแวดล้อม 4) การคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การคิดริเริ่ม การคิดยืดหยุ่น และการคิดแบบบูรณาการ

ธัญญวรรณ บุญมณี (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 2) เพื่อศึกษาความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จำนวน 327 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.05) พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมและการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.92) พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ ด้านการเปิดกว้างทางความคิดและด้านการวิเคราะห์/วางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด ($r = 0.853$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เบญจมาศ ขวาทไทย (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 706 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan แล้วทำการสุ่มแบบกลุ่มตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .338-.946 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .989 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติ F-test แบบ One-way ANOVA ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ รองลงมา ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่สำคัญคือ ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพที่ดี สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้พบเห็น ควรมีทักษะการปฏิบัติงานทั้งองค์ความรู้ที่ทันสมัย มีเทคนิควิธีการ กระบวนการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา

ปิยโชติ รอดหลง (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท 2) เพื่อทราบประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท จำนวน 13 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 130 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารตามแนวคิดของเฮนเดอร์และประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของลูเนนเบิร์กและอนสไตน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย

พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) การสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม (2) การคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม (3) การพัฒนาทักษะ (4) การให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม (5) การจัดการทีม นวัตกรรม (6) การสร้างทีม และ (7) การค้นหาและทำงานร่วมกับผู้สนับสนุน 2) ประสิทธิภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับ ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ (1) ความทุ่มเทเวลาในการทำงาน (2) การตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียน (3) พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน (4) ความคาดหวังที่สูง (5) ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง (6) ภาวะผู้นำด้านวิชาการ และ (7) สภาพแวดล้อม เป็นระเบียบและปลอดภัย 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

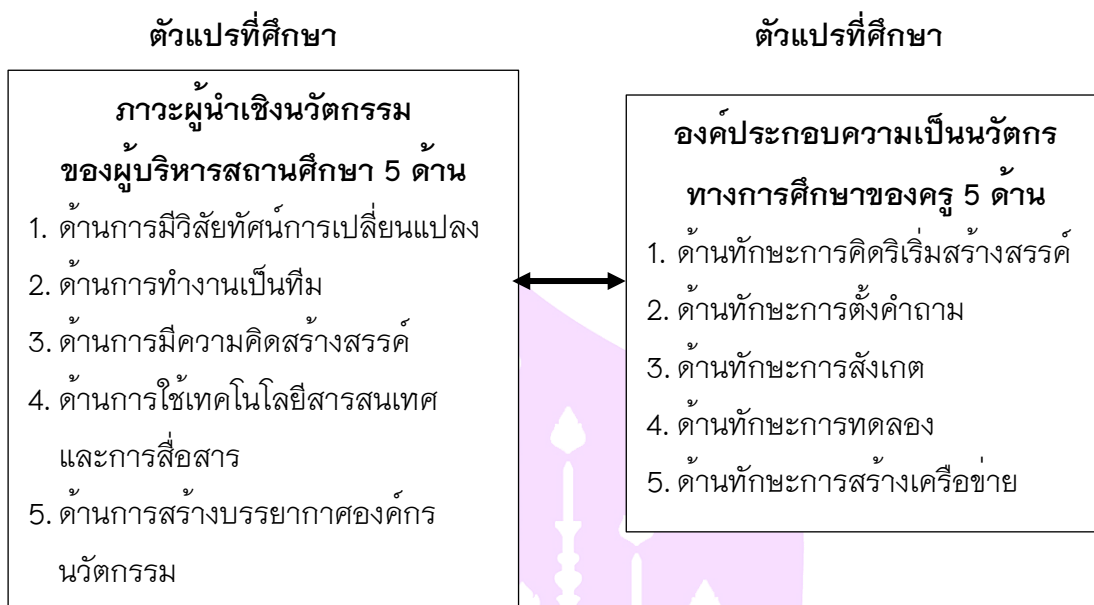
พลธาวิณ วัชรทรงอารัง (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิต การทำงานของครูโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับ คุณภาพชีวิตการทำงานของครู และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา 20 คน และครูผู้สอน 650 คน ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2564 และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 19 คน และครูผู้สอน 242 คน รวมทั้งสิ้น 261 คน โดยกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 2 ชุด สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์อย่างง่าย ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู

ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพย์สุคนธ์ สมรูป (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสปทใหม่กับครูนักนวัตกรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสปทใหม่ 2) ระดับความเป็นครูนักนวัตกรรม และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสปทใหม่กับครูนักนวัตกรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 285 คน โดยได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสปทใหม่ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้วิถีใหม่ ตามลำดับ 2) ความเป็นครูนักนวัตกรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีทักษะตั้งคำถาม และด้านการมีทักษะการสังเกต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีแนวคิดเชิงนวัตกรรม ตามลำดับ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถีสปทใหม่กับครูนักนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($r = 0.877$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อกำหนดเป็นขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ใน 4 อำเภอ จำนวน 83 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 647 คน (รายงานสรุปจำนวนบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565, สือออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครจซีและมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970 อ้างอิงใน สรวิชญ์ สหพิบูลย์ชัย, 2559) เทียบขนาดของประชากรที่ 650 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 242 คน

2. นำจำนวนและขนาดกลุ่มตัวอย่างมาเทียบสัดส่วนตามจำนวนครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เป็นเกณฑ์และทำการสุ่มแบบเจาะจงตามขนาดของสถานศึกษาดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนประชากร ครูผู้สอน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน (คน)
1. ขนาดใหญ่พิเศษ	80	30
2. ขนาดกลาง	308	115
3. ขนาดเล็ก	259	97
รวมทั้งสิ้น	647	242

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (1961, p. 74) ไว้ 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (1961, p. 74) ไว้ 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับหลักการและแนวคิดของความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจน ความถูกต้องของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

6.2 นายรังสรรค์ ปินใจ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสันตน์มวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

6.3 นางสาวอัญชลี โทกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

7. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67–1.00 และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา

7.1 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

7.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.945

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 242 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน 242 ชุด ให้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กระทำโดย 2 วิธี ดังนี้

2.1 แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.2 แจกแบบสอบถามทางระบบออนไลน์

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามเวลาที่กำหนด โดยกำหนดการเก็บข้อมูลภายใน 30 วัน

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มาตรวจสอบความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ในการตอบ

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสต์ (Best, 1981, p. 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของเบสต์ (Best, 1981, p. 195) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ 0.81–1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ 0.61–0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสหสัมพันธ์ 0.41–0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ 0.21–0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ 0.01–0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

เท่ากับ 0 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

** แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

P แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

X แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

X₁ แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

X₂ แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม

X₃ แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

X₄ แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

X₅ แทน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม

Y แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

Y₁ แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Y₂ แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม

Y₃ แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต

Y₄ แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง

Y₅ แทน ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	103	42.56
หญิง	139	57.44
รวม	242	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	135	55.79
31-40 ปี	50	20.66
41-50 ปี	47	19.42
51 ปี ขึ้นไป	10	4.13
รวม	242	100

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	169	69.83
ปริญญาโท	73	30.17
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	242	100
4. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	160	66.12
10-20 ปี	62	25.62
20 ปี ขึ้นไป	20	8.26
รวม	242	100

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 57.44 และเพศชาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 42.56 ด้านอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 55.79 รองลงมาอายุ 31-40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.66 อายุ อายุ 41-50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 19.42 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 69.83 และรองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 30.17 ตามลำดับ ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานมากที่สุด คือ น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 66.12 รองลงมา ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 25.62 และน้อยที่สุดประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
	1. ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.21	
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.22	0.80	มาก
3. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.24	0.86	มาก
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	4.31	0.84	มาก
5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม	4.27	0.83	มาก
รวม	4.25	0.65	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.84) รองลงมา คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.80)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ภาพลักษณ์ ในขนาดของสถานศึกษาตามสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไป มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา	4.16	0.86	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย ที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา	4.26	0.87	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้าง นวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.90	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถ ในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง	4.30	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลง ในทุก ๆ สถานการณ์อย่างรอบด้าน	4.17	0.90	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการยอมรับและมีการ เตรียมการในการรับมือการเปลี่ยนแปลง ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ	4.19	0.83	มาก
รวม	4.21	0.80	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.88) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.87) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษา ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.86)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรและชุมชน ได้เป็นอย่างดี โดยมีการบูรณาการการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย	4.18	
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.30	0.86	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.27	0.85	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
4. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร ในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย ในการทำงานร่วมกันและร่วมกันสร้างสรรค์ ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษา	4.17	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถ ในการสร้างทีมที่มีคุณภาพ และสร้างทีมงาน แนวใหม่ในการพัฒนานวัตกรรม	4.16	0.91	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถ ในการนำพาตนเองและบุคลากร ในสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน อย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	4.25	0.90	มาก
รวม	4.22	0.80	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.85) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างทีมที่มีคุณภาพ และสร้างทีมงานแนวใหม่ในการพัฒนานวัตกรรม ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.91)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดริเริ่ม สิ่งใหม่ ๆ วิธีการ แนวทางใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ	4.17	0.92	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิด นอกกรอบให้แตกต่างจากแนวคิดเดิม รวมไปถึง สามารถสร้างทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สถานศึกษา	4.20	0.90	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำสิ่งใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ และคุณค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.21	0.96	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากร ในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ วางแผน การทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงานให้สำเร็จ	4.31	0.93	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้ แนวคิด วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.33	0.90	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการรวบรวม ข้อคิดเห็นมุมมองใหม่ ๆ เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ ในการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา	4.24	0.96	มาก
รวม	4.24	0.86	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้แนวคิดวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงานให้สำเร็จ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการ แนวทางใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.92)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
	1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ และทักษะ พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี	4.26	
2. ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญ ของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในสถานศึกษา	4.36	0.90	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถ ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการบริหารจัดการ สถานศึกษาได้เป็นอย่างดี	4.32	0.87	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
	4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษา แล้วถ่ายทอด เผยแพร่ ความรู้ไปสู่ชุมชน และหน่วยงานอื่น	4.29	
5. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการ จัดหา และจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ของสถานศึกษา	4.25	0.87	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนา ตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา	4.39	0.86	มาก
รวม	4.31	0.84	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ

ในการจัดหา และจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.87)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศ แห่งองค์กรนวัตกรรม	ระดับภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง และโครงสร้างของสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม	4.25	0.90	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา	4.31	0.89	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน	4.29	0.87	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.23	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมของสถานศึกษา	4.27	0.88	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษา เสริมสร้างแรงจูงใจ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้ ทักษะ และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา	4.26	0.90	มาก
รวม	4.27	0.83	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.89) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.87) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.88)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.33	0.64	มาก
2. ด้านทักษะการตั้งคำถาม	4.31	0.73	มาก
3. ด้านทักษะการสังเกต	4.25	0.82	มาก
4. ด้านทักษะการทดลอง	4.16	0.83	มาก
5. ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย	4.30	0.81	มาก
รวม	4.27	0.50	มาก

จากตาราง 11 ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.50)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ด้านทักษะการตั้งคำถาม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการทดลอง ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.83)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
1. ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบคิด สิ่งที่แปลกใหม่ให้แตกต่างจากความคิดเดิม	4.23	0.87	มาก
2. ครูมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ สิ่งที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อ สถานศึกษา	4.37	0.77	มาก
3. ครูมีความสามารถในการเป็นผู้นำ ในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และ นำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้	4.38	0.76	มาก
4. ครูมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.36	0.75	มาก
5. ครูมีความสามารถในการสร้างทางเลือก ใหม่ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ	4.31	0.82	มาก
รวม	4.33	0.64	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งที่แปลกใหม่ให้แตกต่างจากความคิดเดิม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.87)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการตั้งคำถาม	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ครูมีความสามารถในการตั้งคำถาม ในสิ่งที่ค้นพบได้อย่างตรงประเด็น	4.28	0.86	มาก
2. ครูมีความอยากรู้ อยากเห็น ช่างสงสัย ในสิ่งที่พบเจออยู่เสมอ	4.31	0.82	มาก
3. ครูมีความสามารถในการสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้ อย่างเชื่อมโยง	4.33	0.82	มาก
4. ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามที่มี ความท้าทายความสามารถของตนเอง	4.34	0.77	มาก
5. ครูมีความสามารถในการตั้งคำถาม โดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และ คำนึงถึงสภาพปัจจุบัน	4.26	0.83	มาก
รวม	4.31	0.73	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามที่มีความท้าทายความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.77$) รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.82$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามโดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้ และคำนึงถึงสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.83$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสังเกต	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
1. ครูมีความสามารถในการสังเกต มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี	4.26	0.85	มาก
2. ครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ	4.30	0.86	มาก
3. ครูมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน	4.17	0.84	มาก
4. ครูมีความสามารถในการสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และครบถ้วน	4.27	0.86	มาก
5. ครูมีความสามารถในการจดบันทึกผล การสังเกต และนำผลการสังเกตมาใช้ในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.23	0.85	มาก

รวม	4.25	0.82	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และครบถ้วน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.84)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการทดลอง	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู		การแปลผล
	n = 242		
	\bar{X}	S.D.	
1. ครูมีความสามารถในการออกแบบ ค้นคว้า ทดลองสิ่งใหม่ ๆ	4.10	0.87	มาก
2. ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการ ทดลองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ	4.25	0.86	มาก
3. ครูมีการทดสอบแนวคิด หรือทดลอง แนวทางใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	4.17	0.84	มาก
4. ครูมีความสามารถในการบันทึก และสรุปผลการทดลองทุกครั้ง	4.12	0.86	มาก
5. ครูมีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้	4.18	0.83	มาก
รวม	4.16	0.83	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการทดลองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ ครูมีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยงและยอมรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการออกแบบ ค้นคว้า ทดลองสิ่งใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.87)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย	ระดับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู n = 242		การแปลผล
	\bar{X}	S.D.	
	1. ครูมีความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างกัน	4.29	
2. ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนา และผู้ฟังที่ดี	4.32	0.87	มาก
3. ครูมีความสามารถในการแสดงแนวคิด ที่แปลกใหม่ของตนเอง ผ่านเครือข่าย ที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ ของตนเอง	4.24	0.92	มาก
4. ครูมีความสนใจในการสร้างโอกาส และมุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างร่วมกัน	4.30	0.87	มาก
5. ครูมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน	4.35	0.90	มาก
รวม	4.30	0.81	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนา และผู้ฟังที่ดี ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.87) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ของตนเองผ่านเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.92)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตาราง 17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู (Y)	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)					ภาพรวม
	X1	X2	X3	X4	X5	
Y1	.40**	.32**	.18**	.19**	.47**	.41**
Y2	.31**	.28**	.18**	.30**	.62**	.30**
Y3	.44**	.15**	.20**	.30**	.65**	.24**
Y4	.30**	.20**	.28**	.42**	.62**	.35**
Y5	.14**	.25**	.09**	.18**	.36**	.70**
ภาพรวม	.47**	.52**	.53**	.57**	.32**	.62**

หมายเหตุ: ** P < .01

จากตาราง 17 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .62^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสังเกต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .65^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r = .09^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

เห็นความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดหา และจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์รณวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้แนวคิด วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงานให้สำเร็จ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการ แนวทางใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ

1.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างทีมที่มีคุณภาพ และสร้างทีมงานแนวใหม่ในการพัฒนานวัตกรรม

1.5 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ

ในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านทักษะการตั้งคำถาม ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย ด้านทักษะการสังเกต และด้านทักษะการทดลอง

2.1 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบคิดสิ่งแปลกใหม่ ให้แตกต่างจากความคิดเดิม

2.2 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม โดยรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามที่มีความท้าทายความสามารถของตนเอง รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามโดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และคำนึงถึงสภาพปัจจุบัน

2.3 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนา

และผู้ฟังที่ดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ของตนเอง ผ่านเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเอง

2.4 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และครบถ้วน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน

2.5 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการทดลองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ รองลงมา คือ ครูมีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยงและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามารถในการออกแบบค้นคว้า ทดลองสิ่งใหม่ ๆ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .62^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสังเกต มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .65^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r = .09^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อภิปรายเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 117-118) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี พบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นฤมนต์ ไชยเพชร (2562, หน้า 120) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนบางขุนเทียน ศึกษาเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ ขวาไทย (2565, หน้า 213) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กันถิน (2560, หน้า 205) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการ แนวทางใหม่ ๆ คิดนอกกรอบให้แตกต่างจากแนวคิดเดิม รวมไปถึงสามารถสร้างทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบริพัทธ์ สารผล (2565, หน้า 126) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล อินทรรักษา (2564, หน้า 123) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน และร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ ขวาไทย (2565, หน้า 213) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 117-118) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร พงษ์เนตร (2564, หน้า 120) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา หนองาม (2562, หน้า 173) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกศล ภูศรี (2564, หน้า 174) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการประเมินทักษะความเป็นนวัตกรรม ด้านความคิดริเริ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นวพร ชลารักษ์ (2564, หน้า 174) ได้ศึกษาองค์ประกอบ

ความเป็นครุณิกนวัตกรในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน พบว่าด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการตั้งคำถาม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสงสัยในสิ่งที่พบเจออยู่เสมอ สามารถในการตั้งคำถามในสิ่งที่ค้นพบได้อย่างตรงประเด็น สามารถในการสร้างมุมมองใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยงบนพื้นฐานความเป็นไปได้และสภาพปัจจุบัน สอดคล้องกับ Wagner (2012 อ้างอิงใน โกศล ภูศรี, 2564, หน้า 71) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเป็นนวัตกรว่าทักษะที่ทำให้คนมีนวัตกรรมแตกต่างไปจากคนไม่มีนวัตกรรม ได้แก่ เป็นผู้มีความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การค้นพบสิ่งใหม่ และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 31) ระบุถึงทักษะของนักประดิษฐ์ว่าประกอบด้วย ทักษะการคิดการค้นคว้าวิจัย และทักษะการทำงานเป็นทีม ได้แก่ ทักษะการตั้งคำถามสามารถระบุปัญหา ความต้องการ และการค้นพบ

2.3 ความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนาและผู้ฟังที่ดี สามารถแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ของตนเอง ผ่านเครือข่ายที่หลากหลาย และมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ช่อมช้อย (2563, หน้า 197) ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะความเป็นนวัตกรว่า เครือข่ายทางสังคมประกอบด้วย ทักษะความร่วมมือ ทักษะการสร้างเครือข่ายและทักษะการสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัดิยา ปิยะรังสี (2565, หน้า 452) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้คุณลักษณะของนวัตกรที่ไม่มีข้อมูลกล่าวถึงในเด็กที่เป็นนวัตกร พบเฉพาะในผู้ที่เป็นนวัตกรคือ การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ มีการเปิดใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเชื่อมั่นในงาน ผู้ร่วมงาน และตนเอง การให้เกียรติตนเองและผู้อื่น

2.4 ความเป็นนวัตกรทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการสังเกต อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี สามารถสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และครบถ้วน และนำผลการสังเกตมาใช้ในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้อ

ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลธิชา กลางณรงค์ (2562, หน้า 203) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเลิศหล้า สาขานนทบุรี-นวมินทร์ ตามแนวคิดคุณลักษณะของครูนวัตกรรม พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะการสังเกต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.5 ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการทดลอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความสามารถในการปฏิบัติการทดลองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ สามารถในการออกแบบ ค้นคว้า ทดลองสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มีการบันทึกและสรุปผลการทดลองทุกครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกศล ภูศรี (2564, หน้า 180) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะการทดลอง จะเห็นว่าทักษะการทดลองเป็นอีกองค์ประกอบสำคัญที่คาดหวังว่า นวัตกรรมจะต้องมีทักษะดังกล่าวในระดับสูง ดังนั้นในการพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของครู จึงควรให้ความสำคัญและส่งเสริมพัฒนาทักษะการทดลองอย่างเข้มข้น

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เรียงตามความสัมพันธ์จากมากไปน้อย คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี มีการพัฒนาตนเอง และมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษาและผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล อินทรรักษา (2564, หน้า 124) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่

มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความตื่นตัว อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น กล้าลองสิ่งใหม่ ๆ เพื่อเป็นตัวช่วยในการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อความสะดวกและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

3.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงานให้สำเร็จ มีการส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้แนวคิด วิธีการใหม่ ๆ สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันย์ชนก ประยงค์กลิ่น (2563, หน้า 187) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญกับการคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรโดยส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงาน และความคิดในการทำงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการกระตุ้นให้สร้างทางเลือกเพื่อประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ศิริบุรณ์ (2565, หน้า 170) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจินตนาการ มีความคิดริเริ่ม มีความคิดยืดหยุ่น คล่องแคล่ว มีความคิดรอบคอบและละเอียดลออ ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาสร้างทางเลือกใหม่ในการทำงาน มีการวางแผนการทำงานของตนเองอย่างสร้างสรรค์

3.3 ด้านการงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันและร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรม

ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล อินทรรักษา (2564, หน้า 123) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมในการบริหารจัดการเป็นทีมโดยมีการบูรณาการจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการวิเคราะห์ผลจากหลาย ๆ ด้านอย่างรอบคอบ เพื่อให้การร่วมกันทำงานเกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีการสนับสนุนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

3.4 ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ สถานการณ์อย่างรอบด้าน มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและเพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษานำไปปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ศิริบุรณ (2565, หน้า 170) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรม แสดงออกถึงการมองเห็นภาพในอนาคต มองเห็นการเปลี่ยนแปลง การสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา หนุงาม (2562, หน้า 170) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูปฏิบัติตนตามเกณฑ์และมาตรฐานวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางของการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สถานศึกษาเกิดนวัตกรรมและพัฒนาไปในทางที่ดี สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของครูและให้ครูดำเนินงาน ตัดสินใจ สนับสนุนทรัพยากร และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครู

3.5 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา

มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน ส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษามีการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อมาสร้างเป็นนวัตกรรมของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564, หน้า 99) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศขององค์กรเชิงนวัตกรรม นับว่าเป็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้นสนับสนุนให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมในการศึกษา มีการให้รางวัลแก่ครู เพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการประสานหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญให้เข้ามาพัฒนาครูให้มีเทคนิคในการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศขององค์กรและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้และทักษะของความเป็นพลเมืองดิจิทัล และสามารถนำไปพัฒนาให้เกิดในตัวผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ ล้ำเลิศวัฒนา (2566, หน้า 60) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาแพร่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการระบบโครงสร้าง นโยบาย ระบบการทำงานการจัดสรรรางวัล การชื่นชม หรือการจัดฝึกอบรมพัฒนาองค์กรและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความพร้อมสนับสนุนจัดระบบการจัดการใหม่ ๆ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมากถึงจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการแข่งขันให้กับองค์กรอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาที่ความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความทันสมัย มีเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจน

1.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรจะพัฒนาตนเองในการคิดริเริ่มวิธีการหรือแนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และคุณค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานศึกษา

1.3 ด้านทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรมุ่งเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา สร้างทีมงานแนวใหม่ที่มีคุณภาพในการพัฒนานวัตกรรมมาใช้ในสถานศึกษา

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้

1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ควรสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาที่เป็นกันเอง สร้างความไว้วางใจให้กับบุคลากร รวมไปถึงสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในสถานศึกษา

2. ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู

2.1 ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูควรพัฒนาตนเองในด้านการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ การมองหารูปแบบ วิธีการ หรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

2.2 ด้านทักษะการตั้งคำถาม ครูควรพัฒนาตนเองในด้านการฝึกตั้งคำถามกับสิ่งที่พบเจอในชีวิตประจำวัน บนพื้นฐานของความเป็นจริงและความเป็นไปได้

2.3 ด้านทักษะการสังเกต ครูควรพัฒนาตนเองในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน และนำผลการสังเกตมาใช้ในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4 ด้านทักษะการทดลอง ครูควรจะมีการทดสอบแนวคิด หรือทดลองวิธีการแนวทางใหม่ ๆ อยู่ตลอดเสมอ เพื่อค้นพบสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

2.5 ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย ครูควรแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ของตนเองผ่านเครือข่ายที่หลากหลาย และรับฟังแนวคิดของคนอื่น เพื่อเป็นการขยายขอบเขตความรู้ของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการแก้ปัญหา

2. ควบคู่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะเยา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรศึกษาวิจัยแนวทางการสร้างวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กนกพิชญ์ สรรพศรี. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
มหาสารคาม.
- กุลชลี จงเจริญ. (2561). เอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โกศล ภูศรี. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ชติยา ปิยะรังสี. (2565). คุณลักษณะของนวัตกรรุ่นเยาว์. *วารสารศิลปศาสตร์*, 22(2),
438-458.
- จรรยา หาญอาวุธ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 14,
185-195.
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ลูตินันท์ นันทะศรี. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 17(79), 11-20.
- ทิพย์สุคนธ์ สมรูป. (2566). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในวิถึปกติใหม่ที่ส่งผลต่อครูนักนวัตกรรม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. *วารสารบัณฑิตวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 14(2), 115-128.
- ธนะชัย เข้าวพลกรัง และกาญจนา ภัทรารวิวัฒน์. (2554). แบบภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 34(1-2), 61-69.

- ฉัญญวรรณ บุญมณี. (2565). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 13. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ฉันท์ชนก ประยงค์กลิ่น. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561ของโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. **วารสารวิชาการ**, 2(2), 182-190.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: ชั่วฟ้า.
- ธีระนันต์ โมธรรม. (2564). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- นราธิป โชคชยสุนทร. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 18(80), 90-95.
- นเรศ ล้ำเลิศวัฒนา. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 10(1), 53-61.
- นฤมนต์ ไชยเพชร. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 11(44), 112-122.
- นวพร ชลารักษ์. (2564). **องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน**. **วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่**, 22(3), 94-108.
- นันทิยา ยี่มรักษา. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, นครปฐม.

- บริพัทธ์ สารผล. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
เบญจมาศ ขวาไทย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. **วารสาร
การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 10(39), 207-
215.
- ปวีณา กัณถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประจักษ์รัฐเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. **Veridian E-Journal Silpakorn
University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ**, 10(3),
1833-1848.
- ปารวี บุญเพชร. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช. **วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.**, 14(1), 29-43.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พยัคฆ์ วุฒิมรงค์. (2555). **การจัดการนวัตกรรม: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ**. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิมล อินทรรักษา. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.
วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 6(3), 115-129.
- พลธาวิน วัชรธรรมา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับคุณภาพชีวิต การทำงานของครูโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. **วารสารวิชาการ วิจัย และ
นวัตกรรม มสธ.**, 2(1), 17-30.

- พัชรพร อ้อยเย็น, อภิญญา ภูมิโอบตา และศิระ ศรีโยธิน. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็น
 นวัตกรรม : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ PUNN. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการ
 บริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น
- ไพฑูริย์ ศิริบุญรณ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่ง
 การเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
 วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 6(1), 160–176.
- ภิญญา สายศิริสุข. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 กลุ่มสหวิทยาเขตปัจฉิมภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.
 การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- มลธิชา กลางณรงค์. (2562). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียน
 เลิศหล้าสาขานนเกษตร-นวมินทร์ ตามแนวคิดคุณลักษณะของครูนวัตกรรม.
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เมธี ตั้งสิริพัฒนา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 ที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
 โรฒ, กรุงเทพฯ.
- วสันต์ สุทธาวาศ. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างศักยภาพความเป็นนวัตกรรม
 การศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สรวิชญ์ สหพิบูลย์ชัย. (2559). อิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการ
 เฉลียวและฝ่าฟันอุปสรรคที่มีต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ
 นักศึกษาก่อนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. (2565). **สรุปข้อมูลสารสนเทศทาง
 การศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2566, จาก https://loe1.go.th/?page_id=88

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **การพัฒนาผู้เรียนเป็นนักประดิษฐ์**. กรุงเทพฯ: เอ็น. 60 รัตนเทรนด์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2559). **การคิดเชิงสร้างสรรค์**. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2566, จาก <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb13.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)**. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2566, จาก <http://nscr.nesdc.go.th/wp->
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). **นวัตกรรมเพื่ออนาคต**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2555). แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, 4(2), 117–128.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2563). นวัตกรรมบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรม. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, 22(2), 193–213.
- สุจิตรา หนุงาม. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3. **วารสารวิชาการ**, 6(1), 170–179.
- สุริยา สรวงศิริ. (2564). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อรชร ปราชันท์. (2561). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**, 12(1), 156–169.
- Best, J. W. (1981). **Research in Education**. New Jersey: Prentice–Hall.
- Dyer, J. H., Gregersen, H. and Christensen, C. M. (2009). **The Innovator’s DNA**. **Harvard Business Review**. Retrieved June 11, 2023, from <https://hbr.org/2009/12/the-innovators-dna>
- Likert, R. (1961). **New Patterns of Management**. New York: The Mcmillan.
- Rogers, E. M. (1983). **Diffusion of Innovations** (3th ed.). New York: A Division of Macmillan

Sena, A. and Erena, E. (2012). **Innovative Leadership for the Twenty–First Century.**

Retrieved June 12, 2023, from <http://www.sciencedirect.com>

Vlok, A. (2012). **International Conference on Leadership, Technology & Innovation**

Management. Retrieved June 12, 2023, from www.sciencedirect.com

Williamson, D. (2011). Mining for Hidden Human Potential. **Human Resource Management**

International Digest, 19(7), 3–8.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
วุฒิการศึกษา กศ.ต.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
2. นายรังสรรค์ ปินใจ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านสันตน์ม่วง
วุฒิการศึกษา ศษ.ม.การบริหารการศึกษา
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวอัญชลี ไทกุล
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
วุฒิการศึกษา ศษ.ม.การบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ข ผลการตรวจวัดความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ดานวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง						
1	ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทแวดล้อมของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ สถานการณ์อย่างรอบด้าน	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการยอมรับและมีการเตรียมการในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
2. ด้านการทำงานเป็นทีม						
7	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรและชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสโอกาส และ โน้มน้าวให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีมช่วยกันคิดช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันและร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
11	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างทีมที่มีคุณภาพ และสร้างทีมงานแนวใหม่ในการพัฒนานวัตกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการนำพาตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์						
13	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการแนวทางใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
14	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดนอกกรอบให้แตกต่างจากแนวคิดเดิม รวมไปถึงสามารถสร้างทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
15	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำสิ่งใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และคุณค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงานให้สำเร็จ	1	1	1	1	สอดคล้อง
17	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้แนวคิด วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการรวบรวมข้อคิดเห็นมุมมองใหม่ ๆ เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
19	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ และทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
20	ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	สอดคล้อง
22	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษาแล้วถ่ายทอด เผยแพร่ ความรู้ไปสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการจัดหา จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
24	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม						
25	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง และโครงสร้างของสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม	1	1	1	1	สอดคล้อง
26	ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
27	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
28	ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
29	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
30	ผู้บริหารสถานศึกษา เสริมสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้ ทักษะ และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง

**ข้อคำถามเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ด้าน**

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
1. ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
1	ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งแปลกใหม่ ให้แตกต่างจาก ความคิดเดิม	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	ครูมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	ครูเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	ครูมีความสามารถในการเชื่อมโยง ความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ เพื่อสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง
5	ครูมีความสามารถในการสร้างทางเลือก ใหม่ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ด้านทักษะการตั้งคำถาม						
6	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถาม ในสิ่งที่ค้นพบได้อย่างตรงประเด็น	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	ครูมีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสงสัย ในสิ่งที่พบเจออยู่เสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	ครูมีความสามารถในการสร้างมุมมอง ใหม่ ๆ และนำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไข ปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
9	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามที่มีความท้าทายความสามารถของตนเอง	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามโดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และคำนึงถึงสภาพปัจจุบัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ด้านทักษะการสังเกต						
11	ครูมีความสามารถในการสังเกตมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	ครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกตอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
13	ครูมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตอย่างชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง
14	ครูมีความสามารถในการสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และครบถ้วน	1	1	1	1	สอดคล้อง
15	ครูมีความสามารถในการจดบันทึกผลการสังเกต และนำผลการสังเกตมาใช้ในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. ด้านทักษะการทดลอง						
16	ครูมีความสามารถในการออกแบบค้นคว้า ทดลองสิ่งใหม่ ๆ	1	1	1	1	สอดคล้อง
17	ครูมีความสามารถในการปฏิบัติทดลองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	ครูมีการทดสอบแนวคิด หรือทดลองแนวทางใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	1	1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
19	ครูมีความสามารถในการบันทึก และสรุปผลการทดลองทุกครั้ง	1	1	1	1	สอดคล้อง
20	ครูมีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
5. ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย						
21	ครูมีความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
22	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนาและผู้ฟังที่ดี	1	1	1	1	สอดคล้อง
23	ครูมีความสามารถในการแสดงแนวคิด ที่แปลกใหม่ของตนเอง ผ่านเครือข่าย ที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ ของตนเอง	1	1	1	1	สอดคล้อง
24	ครูมีความสนใจในการสร้างโอกาส และมุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง
25	ครูมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน	1	1	1	1	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา จำนวน 30 คน

ภาคผนวก ง รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
จำนวน 83 โรงเรียน

ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

2. เพื่อศึกษาความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลกับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วยคำถาม 5 ด้าน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ประกอบด้วยคำถาม 5 ทักษะ

นางสาวสุภาพร ใจยะสุข

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ

4. ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่

 ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา

5. ประสบการณ์การทำงาน

 น้อยกว่า 10 ปี 10-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แบบสอบถามนี้
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์บริบท สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและภาพลักษณ์ ในอนาคตของสถานศึกษามากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านมีความคิด
เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
และภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษามากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในระดับ
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง						
1	ผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายที่ทันสมัยชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองได้ในทุก ๆ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง					
5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ สถานการณ์อย่างรอบด้าน					
6	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการยอมรับและมีการเตรียมการในการรับมือการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อยู่เสมอ					
ด้านการทำงานเป็นทีม						
7	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรและชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยมีการบูรณาการการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย					

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน					
9	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันและร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างทีมที่มีคุณภาพ และสร้างทีมงานแนวใหม่ในการพัฒนานวัตกรรม					
12	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการนำพาตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ					
ดานการมีความคิดสร้างสรรค์						
13	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ วิธีการ แนวทางใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดนอกกรอบให้แตกต่างจากแนวคิดเดิม รวมไปถึงสามารถสร้างทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และคุณค่ามาใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา					

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากร ในสถานศึกษามีอิสระในการคิดสร้างสรรค์ วางแผนการทำงาน และคิดนอกกรอบเพื่อทำงาน ให้สำเร็จ					
17	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้ แนวคิด วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้					
18	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการรวบรวม ข้อคิดเห็นมุมมองใหม่ ๆ เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ ในการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา					
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
19	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน ทางคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี					
20	ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการนำเอา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ ให้เป็นประโยชน์ในสถานศึกษา					
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						
21	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการประยุกต์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหาร จัดการสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี					
22	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการการเรียนรู้ในสถานศึกษา แล้วถ่ายทอด เผยแพร่ ความรู้ไปสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น					
23	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการจัดหา และจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพียงพอต่อ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษา					

ข้อ	ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
24	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับสถานศึกษา					
ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม						
25	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง และโครงสร้างของสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม					
26	ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา					
27	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน					
28	ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
29	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมของสถานศึกษา					
30	ผู้บริหารสถานศึกษา เสริมสร้างแรงจูงใจ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาความรู้ ทักษะ และแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบหรือคิดสิ่งใหม่ แปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดเดิม	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านมีความคิด
เห็นว่า ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบหรือคิดสิ่งใหม่แปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดเดิม
ในระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
1	ครูมีความสามารถในการคิดนอกกรอบคิดสิ่งใหม่ ให้แตกต่างจากความคิดเดิม					
2	ครูมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อสถานศึกษา					
3	ครูมีความสามารถในการเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และนำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้					
4	ครูมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
5	ครูมีความสามารถในการสร้างทางเลือกใหม่ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ อยู่เสมอ					
ด้านทักษะการตั้งคำถาม						
6	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามในสิ่งที่ค้นพบได้ อย่างตรงประเด็น					
7	ครูมีความอยากรู้ อยากเห็น ช่างสงสัยในสิ่งที่พบเจอ อยู่เสมอ					
8	ครูมีความสามารถในการสร้างมุมมองใหม่ ๆ และ นำแนวทางใหม่ ๆ ไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเชื่อมโยง					
9	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามที่มีความท้าทาย ความสามารถของตนเอง					
10	ครูมีความสามารถในการตั้งคำถามโดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และคำนึงถึงสภาพปัจจุบัน					
ด้านทักษะการสังเกต						
11	ครูมีความสามารถในการสังเกต มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดี					

ข้อ	ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	ครูมีความสามารถในการวางแผนการสังเกต อย่างเป็นระบบ					
13	ครูมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ในการสังเกตอย่างชัดเจน					
14	ครูมีความสามารถในการสังเกตอย่างรอบคอบ ตั้งใจ ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบเชิงลึก และ ครบถ้วน					
15	ครูมีความสามารถในการจัดบันทึกผลการสังเกต และนำผลการสังเกตมาใช้ในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ หรือ แนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
ด้านทักษะการทดลอง						
16	ครูมีความสามารถในการออกแบบ คนควา ทดลอง สิ่งใหม่ ๆ					
17	ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการทดลองอย่างเป็น ขั้นตอนและเป็นระบบ					
18	ครูมีการทดสอบแนวคิด หรือทดลองแนวทางใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา					
19	ครูมีความสามารถในการบันทึกและสรุปผล การทดลองทุกครั้ง					
20	ครูมีความเป็นเหตุเป็นผล กล้าเสี่ยงและยอมรับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้					
ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย						
21	ครูมีความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ระหว่างกัน					
22	ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้สนทนา และผู้ฟังที่ดี					

ข้อ	ระดับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	ครูมีความสามารถในการแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่ของตนเอง ผ่านเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเอง					
24	ครูมีความสนใจในการสร้างโอกาสและมุมมองใหม่ ๆ ที่แตกต่างกัน					
25	ครูมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน					

ภาคผนวก ฉ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน กองบริหารงานวิจัย งานมาตรฐานการวิจัยและสารสนเทศ โทร. 1049

ที่ อว 7308/2107

วันที่ 9 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอแจ้งเลขที่โครงการและผลการพิจารณาโครงการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เรียน นางสาวสุภาพร ใจยะสุข (นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา)

ตามที่ ท่านได้ส่งเอกสารเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1” (The relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' educational practices , Phayao Primary Educational Service Area 1) นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้พิจารณาและมีมติรับรอง และได้ส่งเอกสารรับรองโครงการพร้อมทั้งขอแจ้งเลขที่โครงการของท่าน คือ HREC-UP-HSS 2.2/148/66 เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลและติดตามโครงการของท่าน ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งเลขที่โครงการทุกครั้ง ที่มีการติดตามและสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว
2. กรณีมีการส่งเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้ กรุณาระบุเลขที่โครงการดังกล่าวทุกครั้ง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ใคร่ขอความร่วมมือท่านปฏิบัติตามข้อ 1 และข้อ 2 ไม่เช่นนั้นทางคณะกรรมการจริยธรรมฯ จะต้องใช้เวลานานพอสมควรในการสืบค้นหาต้นฉบับหรือรายละเอียดโครงการของท่านและอาจทำให้โครงการของท่านล่าช้าได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
The Human Research Ethics Committee of University of Phayao on Humanities and Social Sciences
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

- ชื่อโครงการ** : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
: The relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' educational practices , Phayao Primary Educational Service Area 1
- เลขที่โครงการวิจัย** : HREC-UP-HSS 2.2/148/66
- ผู้วิจัยหลัก** : นางสาวสุภาพร ใจยะสุข
- สังกัดหน่วยงาน** : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- ที่ปรึกษา** : รองศาสตราจารย์ ดร.โสภณ อำนวยรัตน์
- สังกัดหน่วยงาน** : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- วิธีทบทวน** : แบบเร่งรัด (Expedited)
- รายงานความก้าวหน้า** : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำทิพย์ เสมอเชื้อ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 7 ตุลาคม 2566
วันหมดอายุ : 7 ตุลาคม 2567

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สุภาพร เวียงคำ
วัน เดือน ปี เกิด	11 เมษายน 2537
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 ค.บ. (คณิตศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	20 หมู่ 5 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา 56130
ผลงานตีพิมพ์	สุภาพร เวียงคำ. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรม ทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 12(1).

